

Št. 124

**SEPTEMBER
2016**

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

Številka prodajalca:

KRALJI TULICE

Odgovorna in izvršna urednica:

Mirjam Gostinčar

Tehnični urednik in oblikovanje:

Chris Hartke

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Luna Jurančič Šribar, Jean Nikolić

Sodelavci uredništva:

Tomaž Golob, Gregor B. Hann, Jurij Kunaver, Vanja Kurbus,

Barbara Jozelj, Žiga Novak, Monika Buhančič - Biba

Grafična zasnova:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Mojca Pipan

Ilustracije:

Janne Karlsson, Janez Kompare, Laura Ličer, Damjan Majkić,

Leah Artist Mihalič, Severa, Tjaša Žurga Žabkar

Fotografiji na ovitku:

Nada Žgank

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.

Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR,
v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

E-pošta: info@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

SI56 0510 0801 2105 010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

SMS-KOMENTARNICA:

030 323 306

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajalci prodajajo časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil! Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavajanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za zdravje

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti -- FIHO

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice

član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov

ne odražajo vselej mnenj uredništva.

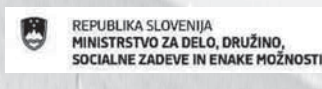

foto: Aleksander Petric

Uvodnik:

O UTAPLJANJU V NAS

foto: Aleksander Petric

Pri utapljanju posameznik postopoma izgublja horizont.

Bodisi mu to kdo ali kaj preprečuje, bodisi izgubi orientacijo v prostoru. Tudi če vidimo utapljanje kot psihološki/sociološki proces, kot postopno drsenje navzdol, je scenarij podoben. Perspektiva se zamegli. Smo pregloboko, da bi lahko ujeli žarke smisla, ki so nekdanj vodili naše mišljenje.

Tudi sam se utapljam. Kar se je začelo kot poglobljanje se je izrodilo v zmedeno tavanje in iskanje sidrišč, oprijema. Na videz dosleden in trden posameznik se kaj kmalu sooči z lomljivim in zmedenim človeškim bitjem, ki trepeti pred protislovnostjo nedojemljivega sveta.

Menda se tudi drugi utapljaajo. Čeravno gre vsakič za unikatno utapljanje, si vendarle delimo skupno usodo. Postindustrijska doba spodnaša tradicionalne avtoritete, te pa defetistično razglašajo: »Bodi to kar si, ne oziraj se na druge.« Medtem ko brstijo »terapevti« in »nasvetodajalci«, smo ujeti v neskončen krog iskanja gotovosti, ki pa hkrati velja za rigidno. Določenemu deležu buržujev to pomeni grenko-sladko avanturo pohajkovanja in igranja z identitetnim kolažem. Tistim med nami, katerim umanjka vsakovrstnih kapitalov pa vse večje nelagodje, saj vsak zdrs, napačna konstelacija izbir, lahko pomeni polom.

Tudi migranti se utapljaajo, ti žalostni praporščaki gibanja negotovosti. Menda je povsem jasno, da je begunska »kriza« zgolj skrajni prikaz protislovij našega časa. Površno rečeno se svet deli na redkoposeljene kupole miru in prostrano, nasilno in negotoljubno periferijo. Iz slednje množično uhajajo poraženci globalizma, siti slumovskih naselij ali vojnih razmer. Žal pa Evropa ni ventil, ki bi sprejemal »odvečne« tega sveta, temveč utrdba, ki v luči neusmiljenih svetovnih trgov izvaja selektivne migracije visokokvalificirane delovne sile. Na čereh utrdbe tako tonejo tisoči...

In namen mojega pisanja?

Medtem ko se vsi utapljaajo: nekateri iščejo tisti Self, ki ga izražajo skozi H&M obleke, modni cucelj za pitje filtrirane vode, delavnice iz samovšečnosti in nekomercialno komercialno glasbo; drugi so na udaru skrajne negotovosti (ilegalizacija, brezdomstvo, brezposelnost,...); smo soočeni s silovitim napadom na idejo vključenosti množic v družbeno življenje in odločanje, če hočete, politiko. Migranti, Slovenci, Romi, brezdomci..., govorimo lahko le o kontinuumu odrivanja. Medtem ko s plašnim, a arogantnim pristopom Erdogana označujemo za fašista, se pred našim nosom bohotijo liberalne spake, ki žugajo, češ da delavci ne bi smeli voditi tovarne (prevod: državljani naj odločajo zgolj o nepomembnostih).

Torej kaj, sprehodite se do »sosed« in ga vprašajte kako se utaplja. Če nam razisem in kultura strahu nista skupila oči, se morda najdemo še preden utonemo.

Matej Žalig

Kazalo:

- 2 **UVODNIK**
- 3 **TO SEM JAZ**
- 5 **JESENSKE ZADEVE**
- 6 **SLIŠANJE GLASOV**
- 7 **ZGODBA O...**
- 8 **KRIŽARJEVA KOLUMNA**
- 9 **TATU ZGODBA**
- 10 **LIKOVNA STRAN**
- 11 **PRP - STRANKA MESECA AVGUST**
- 12 **NEKAJ CESTNIH**
- 13 **ANEKDOTE IZ PRODAJE**
- 14 **DOGODKI**
- 16 **OBRAZI ULICE**
- 17 **MILOŠEV FOTO - KOTIČEK**
- 18 **BiroKRATEK**
- 19 **pOdpiram**
- 20 **GOSTUJOČI KOLUMNIST**
- 21 **KRALJICA IN KRALJICA**
- 22 **KRALJEVI RECENZOR**
- 25 **IZZA REŠETK**
- 26 **SMS-KOMENTARNICA**
- 27 **GIACOMOV FOTO - KOTIČEK**
- 28 **BREZPLAČNE PRIREDITVE**
- 29 **OGLASNA DESKA**
- 30 **RAZVEDRILLO**

To sem jaz:

BARBARA

(NADALJEVANJE)

foto: arhiv KU

Po poroki mi je seveda takoj rekel za kredit, s katerim naj bi si postavila hišo. Naivna, kot sem bila, sem takoj podpisala kredit. Nisem vedela, kakšne bodo posledice, ki jih čutim še danes. Denar je hitro kopnel, saj je šla večina za drogo in njegov s.p. Ko je začelo denarja primanjkovati, je moral v Španijo, kjer se je najin zakon končal, saj me je prevaral. Ko sem prišla iz Španije, se mi je življenje popolnoma spremenilo. Čez noč sem izgubila vse; hišo, moža, družino. Ker so doma seveda hoteli pomagati, so me poslali v komuno, na Sicilijo. Sama pri sebi sem se spraševala: zakaj ravno tja? Po dobrih treh tednih sem spakirala in se vrnila v Slovenijo. Ko sem po treh dneh prišla v Slovenijo, sem šla takoj poiskat heroin. Nisem videla izhoda, pa vendar sem prišla domov. Vrata so ostala zaprta. Ker sem ostala brez vsega, razen 20€ in treh kovčkov, sem kupila karto do Ljubljane. Ta pot je morala počakati, prej so me namreč poslali v zapor za leto dni, zaradi prodaje droge. Po prestani kazni, kjer sem se navlekla metadona in tablet, sem s tremi kovčki in brez prebite pare pripotovala v Ljubljano. Nekaj mesecev sem živela na cesti, potem pa sem se srečala s Kralji ulice. Tam sem spoznala nekaj ljudi, med njimi tudi punco, ki mi je pomagala z ulice, v varno hišo. Hvala Barbari J., naj počiva v miru. Tam sem ostala 4 leta, ampak problemi so se kar vrstili, jaz pa sem jih, namesto da bi jih reševala, raje pometla pod preprogo in se drogirala. Spoznala sem fanta, s katerim sva bila ta štiri leta. Bil je veliko lepega, pa tudi grdega, ampak uspela sem se rešiti tega kroga. Ko sem se končno ločila, sem ugotovila, kaj mi je to prineslo. Ostala sem brez hiše, v tem času pa se mi je v banki nabral tudi minus v znesku 30.000€. Takrat se mi je podrl svet in skušala sem narediti samomor. Bog mi je očitno dal še eno priložnost. Ko sem že mislila, da je konec, sem šla v pripor za oborožen rop, kjer mi je grozilo 8 let ali DTO. Seveda sem se raje odločila za DTO. Dobila sem najvišjo pogojno in se na DTO-ju spucala metadona in tablet. Tablet čisto, metadona pa čez pol leta. Po DTO-ju sem spoznala fanta, zaradi katerega sem danes čista, uživam in prodajam Kralje. Res nisem imela lepega življenja in vem, da je iz tega kroga ful težko. A sem vesela, ko grem zjutraj na kavo in srečam stare znance in grem življenju naproti. Bivši mož je na koncu dobil večjo kazen od mene – moral je kupiti mojo (najino) hišo in upam, da ga bo vsak kamen spomnil name. Toliko o meni. Hvala vam!

03
KRALJI
ULICE

Vabimo vas na našo 6. tradicionalno
dobrodelno dražbo

**V nedeljo, 18.09.2016, točno ob 12h,
pred Hišo športa, Breg 2, Ljubljana**
(pri sejmu starin ob Ljubljanici).

Dražbeni katalog izzide sredi avgusta. Za več
informacij nas spremljajte na FB ali na
spletnem naslovu www.robaraba.si. Napolnite
svoje pištole, za vsakogar se bo nekaj našlo.

Izkupiček dražbe bo namenjen zaposlovanju brezdomnih
in ostalih socialno ogroženih oseb ter za potrebe projekta
Posredovalnica Rabljenih Predmetov.

By JeanY

POSREDOVALNICA RABLJENIH PREDMETOV

STARA ROBA, NOVA RABA.

POLJANSKA C. 14, LJUBLJANA.

Tel.: 059 010 075

www.robaraba.si

Veseli bomo tudi vaših donacij uporabnih predmetov.

Usmerjamo stvari na prave konce.

Pridite, prinesite, odnesite.

Obratujemo vsak dan med 09.00 in 19.00,
ponedeljki med 12.00 in 19.00,
sobote med 09.00 in 14.00.

SKLADIŠČNA RAZPRODAJA

U1. Milana Majcna 4, Ljubljana.
Tor., sre., čet. med 12.00 in 17.00.

"Enmu odveč, drugmu všeč."

LUNA TIS

VČASIH, KO MESTO ŠE SPI,
SVETI, SVETI Z VSO MOČJO,
KO SVET POGREZNE SE V MRAK,
VZIDE TEMA,
SONCE ZAIDE,
NEVIDNE ROKE ZVEŽEJO SVETLEČI PRAMEN,
POSAN IZZA ZAVESE OD NJE.
VČASIH - ZA TRENUTEK NA VSE PADE TA SREBRNA LUČ,
VSAK POZNA NJENO IME,
ČAST,
DAROVI,
RITEM KROGA V ZASANI SOBI,
ZAPACANI KOLEDARJI VSEPOVSOD.
JE RES TAKO TEŽKO VERJETI V HAPPY END?
KDO OZIRA SE V OBLAKE?
KDO IZGUBLJEN POIŠČE SMER?
VČASIH RAZUMELI SO NJE SIJ,
MLADA,
POLNA - B'LA EDINI GOSPODAR NOČI.
DVANAJST, PET,
ŠTIRI, DEVET,
POTEMNI IN ZNOVA VZIDE,
ZDI SE NERESNIČNA V ČASU,
ČASU — IZGUBLJENEM V NESKONČNI DRAMI..

BARBARA KALIŠNIK

SAMOMOR

NISEM SAMOMORILKA,
A ME JE PREŠINILO NEKAJ ZLEGA.
TAKO PRAVIJO, DA JE TO GREH IN DA TO NI REŠITEV.
SAMOMOR JE TEŽKO ŽIVLJENJE IN NESREČNA LJUBEZEN.
MORDA SO TO SAMO KLIŠEJI.
ČLOVEKOVA IZBIRA JE NENADNA IN ČE TAKOJ NE POVEŠ TISTEMU, KI MU ZAUPAŠ,
SE ŽIVLJENJE KAJ HITRO KONČA,
ZARADI TRENUTNIH MISLI, KI TE ZADENEJO DO SRCA.
NE IN NE. POGLEJ HITRO TISTEGA, KI SE ZARADI TEBE ŽRE IN NE VE,
DA TI JE VELIKOKRAT ZADAL OSTRO SULICO IN NE OBJEM.
AH, RADI SE IMAMO, A LJUDJE NE VEDO, DA NEKDO TRPI,
KER ČAKA NA SPREMEMBE, KI JIH NIKOLI NI.

BARBARA JOZELJ

PRIDI

KO BOM PEL
KOT ZMAJ
IN BODO ŠUMELI
VALOVI,
PO VIKTORIJANSKO ...
PRIDI NA PLAŽO,
KJER GVILIJU
BELI GALEBI.
ZAVIJ MALCE
BOLJ LEVO ...
NA SKALI SEDIM,
KJER PIVO HLADIM.
SEVEDA MI
ZMANJKUJE CIGARET,
KAJ SI PA MISLILA
DRUGEGA ...
LAHKO BI PRIŠLA ...
IN MI POLEPŠALA
DAN, KI MIRNO GRE
STRAN,
TJA PROTI POLDNEVU ...
BUKOVSKI BI REKEL,
DA SONCE UMIRA,
KER NIMA VEČ
ŽGANJA,
NA ROBU VEČERA ...
A JAZ TE LE ČAKAM.
PREDAJAM SE SOLI
IN NOGE V MORJE
NAMAKAM.
RAZMIŠLJAM O TEBI,
VERJAMEM PA SEBI ...
V SVETLO PRIHODNOST
ŠE TI ME ZAGREBI.

ART AJVA

JESENSKE ZADEVE

Ustvarjanje se začne, ko ni ničesar več. Pa ne v smislu obupovanja, prej v smislu, da je vse ostalo izgubilo vsakršen pomen.

Tega smo izgubili, ko se je k nam prikradla jesen. Jesen ne ve, kaj bo naslednji trenutek, pa tudi mi ne vemo. Zato je vsak trenutek srečanja z njo tako zelo pomemben.

Pesnik, ki se ga spomnim iz otroštva, je namignil, naj o trenutkih ne razmišljamo prevzetno. Tako razmišljanje je sicer značilno za zimo (ko se zdi, da je vse obstalo), za pomlad (ko pričakovanja zrastejo v nebo) in za poletje (ko misli popolnoma izginejo), a nikoli za jesen. Takrat je vsak trenutek različen od prejšnjega. In vsak trenutek lahko pazljivo preučimo.

Le v jeseni lahko dež pada od vsepovsod – zato se zdi, da vse raste.

Le v jeseni je lahko sonce vsepovsod – a nikoli ne za dolgo.

Le v jeseni vsak od nas začne nekaj pisati, če nič drugega, vsaj poskusi – morda o tem, kako je preživel poletje in kam ga je to vodilo. Ravno poletje je proslavilo mnoge norce in pesnike, že s tem, ker jim je predstavilo jesen ...

Eden izmed njih je nekoč rekel, da poletje spominja na majceno življenje. Jesen je po tej definiciji ogromno življenje. Ravno zaradi svoje polnosti s trenutki. Pa tudi zaradi nazornosti, ki ti dovoli videti samega sebe, če si to želiš.

Splošna nazornost je ena glavnih prednosti jeseni in osnovni pogoj za srečo. Obstaja dežela, kjer perjad (purane, prav imate) jeseni pokončajo zaradi praznovanja. Mi svoje gosi raje puščamo, da s svobodnimi prijateljčki iz divjine odletijo pravljicam in novemu življenju naproti. In novo življenje dajemo žetvi, ki pretvarja zrnje, zelenjavo in sadje v marmelade, pivo in vodko, in sebe ter druge bolje spoznamo, ko posedamo za skupnimi omizji.

Nek drug pesnik me je skušal prepričati, da ni nič boljšega, kot je slabo vreme. No, to ne drži popolnoma. Muhavo vreme je dosti boljše. Ostri naše dožemanje in nas tako vodi k temu, da vidimo same sebe, seveda če si tega zares želimo. Toda če je pomladno vreme lahko napovedati, te jesensko vedno znova preseneti. Kot te preseneti vse, kar boš zagotovo našel v sebi, če si tega želiš.

Med drugim je moč jeseni tudi v dejstvu, da ni zamerljiva.

Lahko te prisili, da računaš z njo, lahko je samo prizanesljiva.

Drobna človeška čustva so ji nepoznana. Jesen je pojav velikega sloga. Ravno zato ti albuma U2-jev Oktober ni treba niti poslušati, zadošča že dizajn na plošči.

Zima se zaključi šele potem, ko se konča poletje. Z jesenjo. Takrat nikomur ni treba kovati fantastičnih ali odrešeniških načrtov, pač pa sprejeti življenje, kakršno je. Vztrajati v kakršnih koli pogojih od tega dne dalje, v dobrem in slabem, v bogastvu in revščini, v bolezni in zdravju, dokler nas smrt ne loči. Morda je jesen najprikladnejši čas za poroke, ker nič ne obljublja?

Navsezadnje jeseni ravno zato, ker nič ne obljublja, lahko zaupamo. In sposobnost zaupanja je tisto, kar iščemo celo življenje in ponavadi najdemo jeseni. To je največja vrednost, ki se skriva med različnimi trenutki jeseni, katere sem že omenjal. Sedanjost je veliko bolj poštena od občutljive preteklosti in izmuzljive prihodnosti.

Prihodnost smo si v bistvu izmislili zato, da ne bi mogli reči, da je življenje, ki ga živimo, lepo. Preteklost smo praviloma izkusili, da bi opravičili sebe in obsodili svet. Sedanjost sprejemamo tako, kot pride, svet in sebe v njem pa sprejememo brez barantanja.

Logika pomembnosti in pravočasnosti je najbolj racionalna logika med vsemi racionalnimi logikami: svet ni tako zelo slab, dokler ga nekdo ne poskuša spremeniti; ko se odločаш med dvema zloma, izbereš bolj poznano; bolje je slabše kot samo dobro; vsak je dober v svoji in slab v tuji vlogi.

To je pomembno čutiti. In seveda je še pomembneje to čustvo posredovati naprej. S spodbudnim pogledom, umirjeno gesto, mehko besedo, jasno linijo, toplimi barvami, primernim tonom ali s skoraj neopaznim nasmehom.

Najbolje je to narediti takoj zdaj. Jeseni. Smo pripravljeni začeti?

Arkady Tyurin

14. SEPTEMBER - SVETOVNI DAN SLIŠANJA GLASOV

Svetovni dan slišanja glasov se praznuje od leta 2006 naprej, ko je to predlagala Louise Pembroke, ženska, ki je preživela psihiatrične obravnave in tudi sama slišala glasove. Mednarodna organizacija Intervoice je to pobudo sprejela za svojo in danes ta organizacija predstavlja osrednje mesto za informacije o tem dnevu, za deljenje gradiv ter koordiniranje mednarodnih akcij. S tem spominskim dnevom ni povezano nobeno formalno financiranje in za njim ne stoji nobena pomembna vladna ali cehovska organizacija. Tako je njegovo obeleževanje odvisno od lokalnih energij pristašev in zagovornikov pristopa slišanja glasov kot alternativnega, nemedicinskega pogleda in razumevanja tega pojava.

Praznovanje dneva slišanja glasov in z njim povezani javni dogodki vodijo prizadevanja za družbeno destigmatizacijo tega pojava in destigmatizacijo ljudi, ki slišijo glasove. Gibanje tega pojava ne razume kot bolezenskega znaka, temveč kot del raznolikosti človeških izkušenj, s poudarkom na zavedanju tega, da človek lahko sliši glasove in je zdrav. Pogosto celo predstavlja dragocen dar, ki navdihuje slikarje, pisce, glasbenike

in druge pri njihovem ustvarjanju. Gibanje razume slišanje glasov ne kot nesmiseln simptom in nekaj neresničnega, kar je treba spregledovati ali odstraniti, temveč kot resnično in smiselno izkušnjo, ki jo velja sprejeti in se z njo ukvarjati.

V Sloveniji smo ta dan lansko leto obeležili z dvema javnima srečanjema v Ljubljani in v Ilirski Bistrici, na katerih smo si ogledali film Mettejini glasovi ter se pogovarjali o začetku gibanja slišanja glasov v Sloveniji.

V letošnjem letu pa v sredo, 14. septembra popoldne (če bo lepo vreme) pripravljamo prvo stojnico na to temo na Čopovi ulici v Ljubljani in morda podoben dogodek v Novi Gorici. Naslednji dan, 15. septembra dopoldne pa bomo izvajali delavnico, na kateri se bodo lahko tako strokovnjaki kot osebe z lastno izkušnjo slišanja glasov (videnja vizij, z nenavadnimi prepričanji itd.) in njihovi podporniki seznanili s pristopom in gibanjem »slišanje glasov«. O vsem vas bomo obveščali na FB-profilu »Slišanje glasov Slovenija«.

SREČANJE PODPORNIH SKUPIN ZA SLIŠANJE GLASOV AVSTRIJE IN SLOVENIJE V GRADCU

Skupina sedmih članov dveh slovenskih podpornih skupin za slišanje glasov se nas je 22. in 23. julija odpravila v Gradec, kjer je potekalo srečanje podpornih skupin za slišanje glasov Avstrije in Slovenije. Na srečanju smo bili poleg udeležencev iz Slovenije še predstavnice in predstavniki po ene skupine iz Dunaja, Linza in Gradca. Srečanje je bilo prvo te vrste, morda pa bo odslej postalo tradicionalno in bo potekalo vsako leto v kaki drugi od sosednjih držav. Morda prihodnje leto v Sloveniji.

Naša graška gostiteljica je bila nevladna organizacija Achterbahn, ki se definira kot platforma za ljudi s psihičnimi težavami. Ime Achterbahn (dobesedno železnica, ki pelje v obliki osmice) označuje v nemščini igralo, ki ga najdemo v zabaviščnih parkih in ga v slovenščini imenujemo vlakec smrti. Torej vlakec, ki ima krožno pot in za katerega so značilni strmi dvigi in strmi padci, kar lahko simbolično označuje močna in periodična čustvena nihanja, ki jih doživljajo nekateri ljudje s psihičnimi težavami.

Povedali so nam, da je Achterbahn edina avstrijska povsem uporabniška organizacija, ki jo vodijo in izvajajo dejavnosti samo ljudje z lastno izkušnjo psihiatričnih težav in hospitalizacij in kjer ne delajo nobeni strokovnjaki. Vseeno pa so v njej zaposleni trije delavci, ki skrbijo samo za pridobivanje sredstev ter administrativne posle. Vendar pa jih tekom našega obiska tam nismo srečali. Organizacija že osem let dobro uspeva in pridobiva sredstva (tudi) od mesta Gradec, menda v veliki meri tudi zaradi svojega karizmatičnega predsednika, tudi osebe z izkušnjo psihiatričnih obravnav.

Organizacija deluje v najetem meščanskem stanovanju blizu centra Gradca, ki je opremljeno kot običajna stanovanja. Tam smo videli večjo sobo s čajno kuhinjo, drugo večjo sobo z udobnimi naslanjači ter veliko TV, manjšo sobo – kadalnico – in sanitarije. V tem stanovanju se odvija tedenski program, ki obsega vsak dan – pretežno – popoldne, razen sobote in nedelje, po eno ali dve delavnici oz. vnaprej znani dejavnosti. Te so: ob ponedeljkih igralna skupina (za karte in družabne igre) in/ali kreativna skupina (risanje, slikanje ...), od torkih skupina za zajtrk in klepet (ta poteka dopoldne) in/ali skupina za slišanje glasov, ob sredah samopomočna skupina za depresijo in anksioznost, od četrtek skupina za kavo in klepet ter ob petkih dopoldne in popoldne delavnica za ustvarjanje in izdelovanje stvari (šivanje, kiparjenje itd.). Vse te delavnice oziroma podporne skupine vodijo osebe z lastno psihiatrično izkušnjo, pri čemer delajo kot prostovoljci, za kar dobijo mesečno nagrado 70 €. Poleg zgoraj opisanega »klubskega« življenja pa ima organizacija še vrt, na katerem lahko njeni uporabniki delajo, in dodatno organizira podporne skupine v šestih bližnjih manjših mestih. Na njihovi domači strani so na voljo tudi informacije o duševnih težavah, nudijo svetovanje po e-pošti itd.

Achterbahn se je rodil iz želje pomagati ljudem s težavami v duševnem zdravju do samostojnega življenja, pri čemer so njihovi strokovnjaki osebe s prvoosebno izkušnjo. Osnovno vodilo naj bi bilo to, da bi ljudje, ki so se naučili živeti z obilo duševnega stresa in stisk, lahko s svojo izkušnjo pomagali drugim v podobnih situacijah. Samopomoč naj bi bil eden najboljših načinov premagovanja socialne izolacije.

Naš obisk Gradca se je začel s tem, da smo se v Gradcu izgubili in skoraj dve uri iskali pravo lokacijo srečanja. Pri tem smo bili sicer deloma zavedeni, vendar tudi sami krivi, ker predhodno nismo dobro preverili naslova, kjer naj bi se srečali. Gradec je bil julija lep, prazen in predvsem zelo vroč.

Tekom dvodnevne srečanja smo se nato veliko pogovarjali in se medsebojno seznanjali. Deloma za mizo, deloma pa med sprehodi po mestu, med obroki in na poti od našega prebivališča do Acherbahna in nazaj. Pogovarjali smo se o značilnostih podpornih skupin, iz katerih prihajamo, in našli med njimi veliko podobnosti. Vse naše skupine so bile – po članstvu – zelo raznolike, tako kot so raznolike življenjske poti ljudi in kot je silno raznolik sam pojav slišanja glasov. Ena od skupnih tem, ki se je pojavljala v zvezi z vsemi skupinami, pa je bil njihov namen naučiti se živeti s svojimi glasovi, jih sprejeti oz. jih umestiti v svoje delovanje na tak način, da čim manj motijo vsakodnevno življenje. Pri tem pa je ena od pomembnih možnosti, da človek na svoje glasove gleda kot na dar in ne kot na bolezen.

Meni najbolj impresivna je bila informacija, da v Linzu že 20 let nepretrgoma deluje podporna skupina za ljudi, ki slišijo glasove. To pomeni, da se je začela že med začetki gibanja Hearingvoices in pred začetkom delovanja organizacije Intervoice. Skupino sta prvih deset let vodila dva strokovnjaka, zadnjih deset let pa jo vodi človek z lastno izkušnjo. Povedal nam je, da je v obdobju približno 10 let bil 15-krat hospitaliziran in prejel množstvo različnih diagnoz (od

bipolarne psihoze do shizofrenije in vse vmes), nato pa je – po lastnih besedah – ugotovil, »da to ne pelje nikamor«. Zato se je intenzivno lotil raziskovanja tega, kako mora živeti, da ne bo več prihajalo do psihotičnih kriz, nato pa je – s sodelovanjem in pomočjo svojega psihiatra – začel z opuščanjem jemanja zdravil. Zadnjih deset let jih ne jemlje več, nikoli več ni bil hospitaliziran, dela pa pri organizaciji EXIT-sozial iz Linza, kjer – med drugim – vodi podporno skupino za osebe, ki slišijo glasove. Življenjske zgodbe, kot je bila ta zgoraj opisana, čeprav morda netipične in redke, so nam dajale optimizma in nas opogumljale v smislu, da tudi človek z resnimi duševnimi težavami lahko mnogo naredi za njihovo reševanje oziroma obvladovanje.

Podporno skupino z Dunaja nam je na kratko predstavila edina udeleženka z Dunaja, Monika Mikus, ki je tekom svojega življenja postala izrazita aktivistka gibanja slišanje glasov ter – v Avstriji – prepoznaven javen lik. Monika namreč vzdržuje svojo domačo stran, posvečeno slišanju glasov, sodeluje na konferencah in strokovnih srečanjih, o njej so posneli dokumentarec, njena zgodba je zapisana v različnih virih (predstavili pa jo bomo tudi v eni prihodnjih številčk Kraljev ulice). Javnosti je najbolj znana zato, ker hodi po cestah oblečena v delavski fluorescenčni telovnik, popisan s povezavami na svojo domačo stran, in tako »izziva« mimoidoče, da jo nagovorijo in se z njo pogovarjajo o tej tematiki. Je torej neke vrste – iz lastne izkušnje izhajajoča prosvetljeteljica.

Bojan Dekleva

ZGODBA O ..., 35. DEL

Še zadnji veliki ulov don Pierina. Potem ko je dobesedno osvojil že ves svet, so ga povabili še v ZDA. Točneje, našli so mu en ogromen prostor blizu New Yorka. Zelo zanimiva je bila njegova zgodba o tem centru. Povabili so ga Italijani, živeči v Ameriki, ki ne poznajo več niti ene italijanske besede. Don pa ne zna angleško. »Pa vendar zmenili smo se vse.« Začela se je torej akcija Amerika.

Don Pierino je angažiral dva Slovenca, ki sta bila takrat v komuni. In kmalu je prišlo do prvih problemov. Slovenca nista dobila vize, da bi lahko ostala v centru dlje časa, pač pa le tisto turistično, ki traja tri mesece. Tako se je vsake tri mesece začela dolga pot. Z avionom v Kanado in potem nazaj v New York. Noro, toda politika je očitno pomembnejša kot zdravje. Center pa ni bil kaj preveč uspešen. Prvo leto so dobili le enega Američana. Najbrž v Ameriki nimajo problemov z odvisniki. Zato je ta misija neslavno propadla. Pa kaj bi, saj je ostalih centrov že tako dovolj, mar ne? Pa tudi don Pierino je bil že v letih in energije je bilo vse manj, tako da se je zadovoljil s tem, kar ima. Goodbye, USA.

Taubi

Lea Artist Mihalič

KONČNO SREČEN KONEC

Z dolgoletno boljšo polovico sva se odpravila na zasluženi oddih. Odločila sva se za morje, kjer sva se naužila sonca in mnogo lepih trenutkov. Sprva je bilo vse v najlepšem redu. Tretji dan sva uživala na skorajda prazni plaži. Kot bi tlesknili s prsti, pa se je ta napolnila z nešteti telesi. Bila sva precej razočarana, saj je bila gužva neznosna. Poleg naju se je kar naenkrat znašel tudi moj najboljši prijatelj in brez zadržkov razprostrl svojo brisačo.

Po krajšem pogovoru skupno ugotovimo, da nam kruli v želodcih. Vendar nas tudi lakota ni motivirala dovolj, da bi se dvignili in prebijajoč se skozi množico odpeketalih po kosilo. Ker sem »človek dobrega srca«, sem se javil, da sam skočim ponj, in hipoma odnesel pete v smeri gostinskega objekta. Kosilo je bilo videti odlično, zaradi omamnega vonja so se mi iz ust pocedile sline. »Tri kosila prosim,« rečem. Nihče mi ne odgovori.

Glasneje ponovim zahtevo. Nič. Še vedno ni odgovora.

Nevljudno se zaderem: »Tri kosila bi prosil, če lahko?« Nihče me ne upošteva, niti pogleda ne. Nevidnega se počutim.

Pomislim, kaj mi je tega treba? Medtem ko se sam borim z gostinskimi delavci, onadva uživata na plaži. V svojem obupu vseeno ne popustim, odločim se pritožiti, saj je konec koncev hotel all inclusive in kosilo mi pripada. Sprehodem se do odgovornih, kjer na svoje začudenje v družbi direktorja hotela opazim tudi svojega bivšega šefa iz neke produkcijske hiše. Ustavim se torej pred skupino bogatunov in se začnem pritoževati. Spet me nihče ne opazi. Govorim, kričim, maham z rokami. Ni odziva. Sploh me ne opazijo, ogorčen sem.

Pijani in zakajeni, s cigarami v ustih se šopirijo drug pred drugim. Naokoli mahajo z debelimi denarnicami in vsevprek naročajo pijačo. Skratka, neviden sem. To spoznanje sproži moment, ki te zna dotolči in iz tebe izvleči močna čustva. V tem neprijetnem trenutku uvidim, da sem nekje pozabil torbo. Zajame me panika. V njej so vsi moji dokumenti, denar in ostale, mojemu srcu drage reči. V trenutku pozabim na vse in jo odidem iskat.

Nazaj grede zgrešim pot. Nikakor mi ni jasno, zakaj ne najdem neke znane orientacijske točke. Poleg tega ta postaja vse bolj nevarna in zahrbtna. Predvsem so problem lepljivo blato in

ostre skale. Premikam se zelo počasi in z veliko truda, vendar naposled prispem do neke kozje poti. Kmalu mi pot preseka bazen in veselo skočim vanj ter se odpravim na drugo stran. Iznenada me napade svetlo plav komar, velik kakor mačka. Zdi se mi, kot bi bil iz kovine. Neusmiljeno me napada z gromozansko dolgim želom, vendar ga ne morem nikakor odgnati. Piham vanj na vso moč, škropim ga z vodo, vendar ne odneha. Plavam na vso moč, zdi se celo večnost, preden prispem na drugo stran. Hitro skočim iz bazena, pogledam okoli sebe, vendar komarja ni videti nikjer. Hitim naprej, blato se spremeni v gnojnico, okoli mene pa se med parkiranimi avtomobili gnetejo podivjani konji. Vem, da sem se izgubil, toda ne odneham. Naprej me ženeta skrb in ljubosumje. Skrb zaradi torbe in tudi ljubosumen sem na prijatelja, ki je ostal na plaži sam z mojo punco. V glavi že rišem scenarije zbliževanja. Še bolj hitim naprej.

Pot mi tokrat preprečijo zelo ozke stopnice, ki segajo visoko v skalo. Hitro se vzpenjam. Tik pod vrhom se po njih proti meni vsuje množica ljudi. V njihovih očeh je izrisan strah, še dandanes ne vem, pred čem so bežali, vendar mi je bilo takoj jasno, da bodo preobremenili leseno stopnišče. Zdelo se je, da se bodo udrli tla, objel me je smrtni strah, saj so se stopnice močno nagibale v levo in desno. »Umirite se, stopnice se bodo podrle,« zakričim. Tokrat me ljudje poslušajo, presenečen sem. V obči paniki se me okoli pasu močno oprime prestrašena ženska. Pogledam jo, simpatična je. »Jasna mi je ime,« se mi predstavi in nasloni glavo na moje rame. Zaščitniško jo objamem.

»Saj je fajn, ne?« me vpraša. Zasmem se: »Seveda je fajn.« Stopnice se umirjajo, »potresa« je konec. Z Jasno se gledava, najini roki se dotakneta in prste močno skleneva skupaj. Zaljubljeno se spustiva na trdna tla in strastno poljubiva, ne ozirajoč se na okolico. Čutim, da je prava punca zame. Ni mi več mar za izgubljeni denar in tudi za dokumente ne. Celo na punco ne pomislim. S sklenjenima rokama z Jasno odideva v življenje. Zbudim se jezen, ker je sanj konec. In potem je bilo ...

foto: Aleksander Petric

TATU ZGODBA

foto: MG

Tatu sem si dal narediti pri osemnajstih in ga tudi drago plačal (stal me je skoraj 300 €), saj sem si ga res želel. V bistvu gre za ambigram, kar pomeni, da ima dva pomena, saj se ga lahko bere z leve proti desni in obratno. Obe sporočili imata močan naboj; prvi je Carpe diem in pomeni izkoristi dan ali kar živi polno, drugi pa Never give up. Opominja me na to, naj puške ne vržem kar tako v koruzo. Preden sem si izbral pravi motiv, sem na netu prebral kar nekaj ambigramov. Motiv sem tudi sam izpisal oz. narisal, z izdelavo pa nisem najbolj zadovoljen, saj je na papirju čitljivo, na roki pa ne ravno. Ker si nameravam dati narediti še en tatu na drugo roko, bom preudarneje izbral tatu mojstra.

Benjamin

ISTO SRA..., DRUGO PAKOVANJE

**DAVČNA UPRAVA ME JE OBDAVČILA,
FINANČNA UPRAVA PA MI JEMLJE FINANCE.**

JURIJ KUNAVER

ENA O ENMU, K SE JE SAM SEB TÓLK LAGÓU, KÓLK JIH JE POBÓU, DA SE GA JE NAKONC ZAPÓU

Imél je vnéto srédnje uhó, pošvedrane čévlje in sivo mréno čez désno okó. Prebavne motnje so ga mučile že trétji dan, krvavél je iz rane na glavi, ki mu jo je s kamnom povzróčil Bundesfuhrer Steindl, ko ga je zjutraj našel spéčega na straži. V rokah je držal žago amerikanko, jo vlékel próti sebi in nató spustil próti kameradu Josefu Krzynskemu, pólskemu janičarju, ki ga je za nacizem navdušil njegóv dóber prijatelj in sošolec iz gimnazije, Franz Koebler, s katérim sta nekóč njegovi teti ukradla mačko in jo izsiljevala za 7 pfenigov ter nato pozabila, kam sta jo skrila, ter tako ostala brez 7 pfenigov, teta pa brez mačke.

Žagala sta drevó in zraven mrmrala pésem vročice in mraza, kajti oba je prevévalo obóje in bila sta že na koncu z močmi. Pisalo se je leto 1943 in zima je bila kot v Rusiji, bi rekel Krzynski, a bi se močno zmotil, kajti za razliko od koléga Koeblerja Rusije ni videl niti od daleč, ko se je kot usrano uscane trésel v okrvavljenih nacističnih hlačah sredi pohorskega hribovja ob doživljanju prijetne, rahlo hladne štajerske zime, ki se je v obliki lahkotnega pršiča raztezala po Osankarici, kolikor daleč mu je séglo okó, ko so mu snežinke silile v nosnice, iz katérik je jézno pihala njegova srd, ko se je jezil nad svojo usódo. A odnésel jo je bólje kot njegóv pradéd, ki je že 20 let gnil pri Galiciji. Neznansko smešno mu je bilo, ko je odkril, da je Galicija 10 ur hoda niže, tam doli pri Šentjungertu, sv. Jakob in sv. Kunigunda jo stražita, dandanašnji pa ima Andrej Podpečan tam dopolnilno dejavnost. A déd je gnil 1.000 km stran, v neki drugi Galiciji, kjer se je boril na strani Rusov. V Lvivu je imel ljubico, njegovo babico, ki mu je pripovedovala dedove zgodbe, kot bi bila sama tam. A mu je le brala njegova pisma, po katerih so se vile srage solzá in bridkósti. Bridkóst in solze so bile babičine, dédova pisma so bila junaška in pogumna, njegov pogum pa poguben. Ali pa je bila nemara pogubna zgolj človeška nrav, ki jih je vse pripeljala tja. Odplozil bi se bil ponoči 10 ur hoda daleč po globokem snegu do svoje Galicije, pri sv. Jakobu pomolil in se priporočil Bógu, potlej pa začél gniti, kot že 20 let gnije njegóv déd. Šel bi bil, ako bi imél kómu pisati. Pa ni imel ljubávi v teh krajih. Ne v Celju, ne v Žalcu, ne v Lazah in ne v Velenju. »Včera smo pobili Pohorski bataljon,« bi bil ponosno napisal. »Devetinšestdeset móž, žena in otrók smo pobili.« Zase bi napisal, da jih je pobil sedem, čeprav je v resnici ustrelil samo enega pa še tega so našli po koncu boja napol živega krvaveti pod drevesom in ga je s puškinim kopitom dokončal kamerad Koebler. Do konca vojne je svojo sramoto na skrivaj utapljal v solzah ob času stražne dolžnosti. Šele po vojni jo je uspel do konca utopiti v steklenici.

Kobrowsky

ODREŠITEV

Perem misli
V vročičnem mrazu
odstiram dotike metuljev
V dlaneh noči
seciram koščke svoje biti
Škripajoče solze,
izperite koščke strahu
Biseri, očistite sivino

Anamarija Bukovec

POSREDOVALNICA RABLJENIH PREDMETOV, STRANKA MESECA AVGUSTA: JANI

V posredovalnici rabljenih predmetov smo sklenili, da bomo z mesecem avgustom pričeli izbirati stranko meseca. Vendar bo izbor potekal povsem v nasprotju z uveljavljenimi potrošniškimi normami. Naši stranki meseca pri nas ni treba pustiti svoje plače ali zapraviti pravega malega premoženja. Pravzaprav je dovolj že, če hodi k nam le »firbcat« in sem ter tja pri nas zapravi kakšen evro. Ker naša posredovalnica že osem let sledi ekonomiji onkraj kapitalistične ideologije, bomo izbirali predvsem ljudi z dobro energijo, ki se znajo izviti iz potrošniškega vsakdana. Pisali bomo o ljudeh, ki so dobre volje, odprte narave ..., ki so »človeški«. Stopite z nami v svet skupnostne in solidarnostne ekonomije; obiščite nas v trgovinici, ujemite nas na Facebooku ali na skladiščni razprodaji. Verjemite, zrak socialne ekonomije je čist in svež.

Se lahko predstaviš našim bralcem/ kam?

Ime mi je Jani in sem pravi staroselec iz Ljubljane. Sem mlad invalidski upokojenec, saj se ne počutim starega, s pozitivnim pogledom na življenje in na vse, kar se odvija okoli mene. Sem prilagodljiv, predvsem pa znam dobro poslušati.

Kako si izvedel za PRP, Stara roba – nova raba?

To sem se tudi že sam vprašal. Mislim, da sem med parkiranjem avtomobila opazil vašo trgovinico oziroma njeno zunanost, ki me je močno pritegnila. Ker je drugačna, sem vedel, da se tam dogaja nekaj zanimivega. Sprva mi je bilo malce nerodno, ker nisem vedel, kam vstopam, vendar je takoj, ko sem odprl vrata, ta bojazen izhlapela, saj je bilo vzdušje zelo prijetno. Med samim brskanjem po trgovini sem se moral brzdati, saj je bilo veliko zanimivih, uporabnih in tudi novih stvari. Na koncu sem naredil selekcijo in plačal kupljeno z besedami,

foto: Jean Nikolič

da se še vidimo (in smo se – op. a.).

Kaj si misliš o našem projektu?

Sam projekt me je pritegnil. To idejo pozdravljam, saj je neprofitne narave in izkupiček vrača nazaj v družbo. Zdi se mi, da smo v Sloveniji z njo precej pozno začeli, vendar je bolje pozno kot nikoli. **Zakaj kupuješ pri nas?**

Z nakupom pri vas pomagam ljudem, ki stojijo za to organizacijo. Poleg tega dobim koristne zadeve zase in tudi darila za svoje bližnje.

Kaj meniš o današnjih časih?

Preživljamo težke čase. Mnogi ljudje se v tem okolju ne znajdejo, so pasivni. Tempo življenja je hudo, vse je umetno, povrhu pa človek zanemara naravne procese. Kure prejemajo denimo sredstva za boljšo nesnost. To je po mojem mnenju votla prihodnost.

Zakaj meniš, da si postal stranka meseca?

Iskreno, ne bi vedel. Bi rekel, da nisem zapravil največ v tem mesecu, saj bi

potemtakem lahko kar zaprl, haha?

Kateri artikel, ki si ga kupil pri nas, ti je najbolj pri srcu?

Ne boš verjel, navadni plastični brusilec za nože. Bil je popolnoma nov, dobil pa sem ga za desetkrat nižjo ceno, kot sem ga videl na nekem sejmu, kjer se mi je zdel predrag. Pri vas sem ga plačal z evrom.

Kakšna je tvoja življenjska filozofija?

Moja življenjska filozofija je preprosta. Življenje sprejemam takšno, kakršno je.

Kakšno sporočilo za konec?

Ljudje, glejte okoli sebe z odprtimi očmi in poslušajte svoje srce ter se ne ozirajte na mnenja drugih. Obiščite tudi trgovino Stara roba – nova raba brez predsodkov pred rabljenimi predmeti. Ne bo vam žal.

Intervju pripravil: Jean Nikolič

ČE BI BIL BOG SLOVENSKE NARODNOSTI, NE BI BIL BOG, AMPAK UBOG!

GREGOR B. HANN

NEK CESTNIH AJ

ENA O ENMU, K JE PRJATLA V ZEML' UTÓPU NA ISTI DAN, K JE MÉLA CÉRKU ZVÓN POKVARJEN, DA NI NČ BINGBONGL ZA DUŠO PÉL IN JE TA ZATÓ TAKÓJ STROHNÉLA

Čeprav nista posvéčala temu dejstvu nikakršne pozornosti, je le-ono kljub vsemu bdélo in valovalo nad njima.

Prijateljsko mu je popravil ovratnik in z rokami očistil prah s površnika, ne da bi pričakoval kakšno zahvalo. Zato se je toliko bolj začudil, ko je za povratno informacijo dobil nehvaléžno jamranje.

»Ta réklc...« se je glasilo pridušanje. »Nékam srednjevéški je. Kjé si ga staknil?«

»Sem si mislil, da je, če je človek v jéči, na kamnitih tleh, najbrž čisto vseeno, v katerém véku je njegov réklc, če se naokrog razlega vék mučénikov.«

»Katere karte igraš?« ga je vprašal, medtem ko mu je ustrezljivo zasoval grob, nametajoč lopato za lopato najfinejše zemlje na skupinico kart na njegovem truplu.

»Vedno sem imel vsaj enega džókerja,« je razočarano odgovoril. »Zdaj nimam nobenega.«

»Brezizhodna situacija, ni kaj,« ga je skušal pomiriti, ko je nanj vrgel še zadnjo lopato zemlje.

Prižgal si je cigareto in jo pokadil do tretjine. Zapičil jo je v grob, namesto križa. Med tihim aplavzom se je priklonil, pogrebci, ki so ploskali samo z očmi, pa so eden po eden pristopili, mu segli v roko in vsakič je pospravil petaka v žep.

»Ko te le ne bi zakopal tako globoko...« je zavzdihnil. »Bi lahko to še kdaj ponovila.«

Iz krste pa se ni zaslišalo nič.

Kobrowsky

STARI ČASI

V časih, ko je vsak dobil delo, kdor je hotel delat, je bilo fajn. Veljalo je gesto: »Kdor ne dela, naj ne je!!!« Klošarjev brez dela nas je bilo malo pa tudi organizirani nismo bili. V glavnem smo se vsi poznali med sabo. Spali smo enkrat tu, drugič tam. Spomnim se, da me je enkrat spodila snažilka

zgodaj zjutraj, ko sem spal v tuš kabini v študentskem naselju. Sicer sem uradno imel dom, samo da tam nisem bil zaželen, ker se nisem držal reda. To se mi je dogajalo v 80. letih prejšnjega stoletja. Delat nisem bil sposoben, prosjačit me je bilo sram, krast pa nisem znal, zato sem bil v glavnem brez denarja. Družil sem se s postopači in lopovi manjšega kalibra. Vsi smo bili pijanci, pa smo kar imeli za jest in za piti. Včasih smo se stepli, ampak smo bili vseeno prijatelji. Bolj smo bili žejni kot lačni. Zaradi neporavnanih računov po lokalih smo se določenih gostiln izogibali. Natakariji so nas včasih dobesedno lovili in preganjali. No ja, včasih pa smo imeli denar in takrat smo poravnali račune. Iskali smo delo in prosili boga, da ga ne najdemo. Pili smo vse, kar je dišalo po alkoholu. Najraje smo tankali domač šnops v Soteski – to je bil majhen bifeček v neposredni bližini, kjer je zdaj picerija Foculus. Imeli smo se fajn, nismo se obremenjevali niti s preteklostjo niti s prihodnostjo, bili smo svobodni in mladi. Res je, da smo večkrat ležali v kakšnem grmovju, tudi bruhalo smo včasih, pogovori pa so mejili z znanstveno fantastiko. Jaz že dolgo ne hodim več po lokalih pa tudi vsi moji pivski prijatelji so pomrli. Tudi meni bo počasi odklenkalo. Preobrazil se bom v druge dimenzije in se že kar veselim spremembe.

Kavica

KAKO? TAKO.

NEIZMERNI POGUM.

NEUTEMELJENA POTREBA PO VEČ.

PRIMERJAVA VREDNOSTI.

ZMOŽEN BITI FIZIČNO, ČUSTVENO RANLJIV

ZNA BITI NEPREMOSTLJIVA OVIRA

NA POTI DO SREČE.

OPOGUMITI SE,

Z RANLJIVOSTJO SE SPOPASTI.

OPOGUMITI.

SLÉDITI CILJEM JASNIM.

BITI DRZEN, KLJUB STRAHU.

UPATI SI POKAZATI!

SVOJ OBRAZ ŽELJE PRIČAKOVANJA.

Anastazia Om

MORJE V MESECU JULIJU

Center za socialno delo Kranj mi je preko društva Kralji ulice omogočil šestdnevno bivanje na hrvaškem morju, v okolici Velebita, Stinica Jablanac. Z gospo iz zavetišča Kranj sem bila nastanjena v najetem apartmaju s pogledom na morje. Vsak dan sem preplavala velike razdalje v čistem morju, to pa so mi omogočili predhodni dolgoletni treningi plavanja. Na morju sem imela odobreno brezplačno prehrano in nočitev. Socialna delavka mi je omogočila spanje na balkonu pod zvezdnim nebom.

Hvala za vašo plemenitost in dobroto.

Iva Tisa

HREPENENJA

Ko v meni prvič zabrstelo je življenje,
prerano sem usulo cvetje, nerojeno.
Ko drugič ugnezdila sva hrèpenenje,
utrgan plod zarezal je v srce.
Še v tretje upanju prižgal si lučko drobno,
preživljala sva dneve in noči brez sna,
v molitvi njih, ki verujejo v Boga,
in moji neuničljivi veri si spletal pravljice za dva.

Aprilska noč, forzicija v razcvetu,
pod oknom plazijo se lunini darovi,
že jutro se prebuja pod gozdovi,
ko nebo, ko zemlja zadrhti,
v meni grozi smrt zakrili nad belimi ljudmi.
Roke opravile so svoje delo,
ugasnila je luč,
mrtvorojenca položili so kraj me.
Grabilo moje je naročje,
srce rjavelo kot ranjena žival,
telo umiralo, a umreti ni hotelo,
o, ljudje, takrat se v noč prevesil je moj dan.
Na šopek vrtnic je črn trak pripel
ubogi mož in zaihtel.

Katarina Kalaba

STRIC

Imel sem strica. Pomagal mi je in me marsičesa naučil,
globoko sem ga spoštoval in občudoval. Ker nisem imel očeta,
sem bil zelo navezan nanj, skrbel je za svojo ženo, za dva
sinova pa še za mojo mamo in mene. Bil je vodja našega klana,
bil je partizan, ampak po mojem mnenju ni nikogar ustrelil.
Zelo rad pa je hodil na lov. Tudi mene je včasih vzel s sabo.
Uporabil me je namesto psa, da sem strašil fazane v kornizi.
Ptiči so odleteli, v zraku pa so jih postrelili lovci. Stric mi je
hotel odpreti oči, da bi videl in razumel čudesa narave. Dal
mi je celo puško, prazno seveda, brez nabojev, samo da bi se
jaz počutil fajn. Nekoč sva šla opazovat srnjad, kako se hrani,
v zasedi sva čakala dve uri. Začelo se je že mračiti, ko so srne
res prišle na pašo. Skrita v grmovju sva zadrževala dih. Hitro
se je znočilo in odšla sva domov. Njegov projekt, da bi Marko
vzljudil naravo, je propadel. Zakaj? Zato ker sem mislil, da je
vse v zvezi z naravo normalno. Gozdovi z jasami, z živalmi,
ptiči in črvi, volkovi, medvedi, gamsi in prašiči, vse to se mi
je zdelo kot dejstvo, nič posebnega, mene pa so bolj zanimali
ljudje in odnosi med njimi. Najbolj so mi bili všeč odnosi z
mladimi puncami.

Verjel sem v človeka, v poštenje, v resnico, v ljubezen, moram
pa priznati, da so me najbolj zanimale erogene cone. To se je
izkazalo za nevarno početje. Fantje so bili ljubosumni, ker so
me imele punce rade. Ja, pa kaj pol?
Tak sem bil, tak sem in tak bom ostal. Mogoče bi kdo dodal:
»Ostani džubre do kraja« ali pa »Nemoj da ideš mojom ulicom«
ali pa »Danas nema hleba, danas nema ništa«.

Kavica

ANEKDOTE IZ PRODAJE

NEPRAVI NASLOV / INDECENT PROPOSAL

Še en soparen večer pred Halo A v BTC-ju. Gasim si žejo s
steklenico Ore, ko pristopi mladenič. Visokorasel, temnolas,
postaven ... verjetno skrita želja vsake sofisticirane
mladenke. Okoli 30 let je štel. Nasméji se mi ter me vpraša:
»Gospod, a bi mogoče liziko?« Odgovorim mu: »Se vam
mogoče zdim 5 let star, da bi jo potreboval?!?« Iz tóna in
frekvence njegovega glasu sem na srečo ugotovil, kam »pes
raco moli«. Obrnem se v znak osebnega negodovanja, vendar
mladenič nadaljuje, kot da ne bi razumel geste: »Ali imate vi
kaj zame?« Pod nos mu pomolim Kralje: »Tole stane 1 €,
za tisto, kar vi hočete, pa na mojo srečo nimate dovolj
denarja!!« Nisem nestrpen do drugačnosti, vendar mi zaradi
»preobčutljivosti« mojih redkih zob presladek okus lizike
nekako ne tekne ☺.

Tomazenator

PETEK

S finančnega vidika je bil ta petek slab, pa vendar ne smem
jokati, ker se da preživeti. Od prikupne blondinke sem dobil
pohvalo, da dobro izgledam, pa sem se ji zahvalil, čeprav
vedo, da imam 120 kg. Je pa res, da sem gospodično prejšnjič
pohvalil jaz. Nimam se torej kaj za pritoževati. Kasneje je
mimo pripeljal mlajši gospod in jaz sem začel kot po navadi:
»Bober dan gospod, bi mogoče Kralje?« Zavladala je tišina,
ampak, ko je končal s plačevanjem pri parkomatu, je pristopil
in mi v roke stisnil petaka, rekoč: »Saj veš, zakaj.« V bistvu
nisem vedel, kar sem tudi priznal. On pa je odvrnil, da sem
eden redkih, ki ob prodaji ne težijo z izgovori o raznoraznih
donacijah in zbiranju denarja za ne vem koga. Pojasnil sem
mu, da sam zbiram denar za svoje preživetje, 50% od vsakega
časopisa je mojih, 50% pa gre za tisk, kar je meni čisto
normalno.

Pero Djošan

ZAHVALA

Zadnjič sem dobro uro prodajala Kralje in mimo pride
gospod, ki nekaj drži v roki, namenjen je do vrat, ki vodijo
iz trgovine. Usmerim ga k pravam vratom in se mi zahvali.
Čez dobrih deset minut pride nazaj, se ustavi in mi da pet
evrov rekoč: »To pa je zato, ker ste bila tako prijazna. Kupite
si nekaj lepega.« Ročasi sem zaključila s prodajo, saj sem
zaslužila ravno toliko, kot sem potrebovala.

Tanč

Dogodki:

NOGOMETNI TURNIR DRUŠTVA KRALJI ULICE, 25. 6. 2016

V soboto, 25. 6. 2016, smo zdaj že tradicionalno organizirali nogometni turnir moških ekip na igrišču športnega društva Poljane. Turnirja so se udeležile štiri ekipe od sedmih prijavljenih. V zgodnjih jutranjih urah je poleg priprav na igrišču začel z delom tudi naš kuhar Dare Majtan, ki je prižgal plin in začel pripravljati 45 litrov slastnega golaža, s katerim naj bi se prireditelji sklenili. Organizator turnirja in sodnik Milan Laba Labazan je pravično in z motom ferpleja delil pravico na igrišču, zapisnikar Chris pa je vse vestno zabeležil. Turnir je potekal ob lepem sončnem vremenu, vzdušje je bilo prijetno in polno tekmovalnega naboja.

Zmagala je ekipa Ruski car, druga je bila ekipa Interes, tretja pa Kralji ulice (ligaška ekipa) in zadnja ekipa Kralji ulice. Vsaka ekipa je prejela medaljo za najbolj učinkovitega igralca. Pokale in medalje je doniral predsednik društva Interes, Športno društvo Poljane pa je dalo na razpologo igrišče in osnovne tehnične stvari za izvedbo turnirja. Zahvala gre tudi društvu Kralji ulice, ki je prispevalo sestavine za pripravo kraljevskega golaža. Igralci in obiskovalci so se nasitili ob pripravljeni hrani. Športno društvo Poljane nam je za nameček ponudilo tudi hladno pripravljen mesni krožnik s svežo zelenjavo, tako da smo bili na koncu vsi siti in zadovoljni. Hvala predsedniku omenjenega društva.

Lep športni pozdrav!

Jože Drol

Zmagovalna ekipa Ruski car

foto: Jurij Vižintin

014
KRALJI
ULICE

DELAVNICA ZA DRUŽINE

Študentke 4. letnika pedagoške fakultete, smeri biologija – gospodinjstvo, smo v sklopu izbirnega predmeta prehransko svetovanje v sodelovanju z društvom Kralji ulice izvedle izobraževalno kuharsko delavnico za socialno ogrožene družine. Dobili smo se v stanovanju na Pipanovi 28, kjer smo najprej podelile nekaj informacij o pomenu vode, sadja in zelenjave, skupnih obrokov ter o škodljivih vplivih procesirane hrane. Po kratkem predavanju smo skupaj z otroki in starši pripravili zdrave in okusne jedi. Otroci so pripravljali mavrična nabodala iz sadja in zelenjave, smoothije in skutin namaz z različnimi dodatki. S starši pa smo se lotili izdelave ajdovih palačink s skuto in sadjem, prosenega narastka z jabolki ter

foto: Stojan Kostanevec

foto: Sendi Selič

kremne juhe z brokolijem in cvetačo. Ko smo vse jedi pripravili, smo jih lepo servirali, okusili in pokomentirali.

Delavnica nam je bila všeč, saj smo pridobile vpogled v vsakdanje življenje socialno ogroženih družin. Udeleženci delavnice pa so pogojevali predvsem meso in mesne izdelke, ki niso bili del našega jedilnika, prav tako bi jedem dodali sladkor in sol, ki bi jim izboljšala okus. Iz tega lahko sklepamo, da doma pogosto posegajo po mesnih izdelkih in hrani z veliko sladkorja in soli.

Z našo delavnico smo jim poskušale približati zdrav način prehranjevanja ter pomen skupnih obrokov, preko katerih se razvija zdrav odnos do hrane.

Tea Žmavčič, Sendi Selič, Petra Štirn in Tanja Zupančič

SALGADO: GENEZA, MESTNI MUZEJ

V sredo, 3. 8. 2016, smo se pred vročino umaknili v Mestni muzej Ljubljana, kjer smo si pod odličnim vodenjem vodičke ogledali razstavo Geneza svetovno priznanega fotografa Sebastião Salgada. Brazilski avtor je v svoj fotografski objektiv ujel neokrnjeno lepoto Zemlje in bitja, ki živijo v sožitju z njo, ne samo rastline in živali, ampak tudi skupnosti, ki ohranjajo izročila prednikov. Tako smo v eni uri in pol spoznali skrite kotičke Zemlje in se čudili tradicionalnemu življenju ljudstev, za katera prej še nismo slišali. Avtor se je s fotografijami poklonil našemu ranljivemu planetu in nas opozoril, da smo ga dolžni varovati.

Danica je takole strnila vtise o razstavi: »Odlična razstava, med katero sem veliko doživela. Všeč mi je bila vodička, saj nam je povedala veliko zanimivega. Fotografije so prikazovale zanimive živali z vsega sveta in življenje ljudi. Najbolj mi je bila všeč fotografija tjunja, saj se v njegovih očeh vidi tudi odsev fotografa.« Jože pa je dodal: »Razstava je bila zelo lepo urejena, všeč so mi vsi prostori Mestnega muzeja. Z Danico imava v načrtu tudi ogled dokumentarnega filma o avtorjevem delu z naslovom Sol zemlje.« Všeč nam je bilo tudi to, da se v Mestnem muzeju Ljubljana z različnimi naravovarstvenimi iniciativami in projekti vključujejo

foto: Monika Cerar Horvat

v lokalno okolje. Tako lahko na primer priskočite na pomoč pri odstranjevanju invazivnih tujerodnih vrst, pri čiščenju okolja ali pa v Mestnem muzeju s svojim »ljubezenskim pismom planetu« ozelenite simbolično drevo.

Majda

TURNIR V STOŽICAH

Slovenska odbojbarska reprezentanca je med 17. in 19. 6. 2016 v sklopu svetovne lige v Stožicah z reprezentancami Katarja, Tunizije in Venezuele odigrala turnir. To je bil njen prvi nastop na tem tekmovanju, odprli pa so ga z odliko, saj so nasprotnikom dovolili dobiti le dva niza in tako turnir zaključili kot zmagovalci. Še najbolje so se Slovencem po robu postavili Venezuelci, s katerimi so se tudi udarili za prvo mesto, vendar so gostje na koncu naredili veliko preveč napak, varovanci Andrea Gianija pa so skupaj z glasnimi navijači (3.500 oseb) to znali izkoristiti. Najboljši predstavnik je bil Mitja Gasparini s skupno 47 doseženimi točkami na treh tekmah.

Dobro sta se odrezala tudi Tine Urnaut in Klemen Čebulj. Čeprav so vse tri tekme pripadle gostiteljem, slovenski selektor Andrea Giani s prikazanim ni bil zadovoljen. Od svojih varovancev zahteva večjo zbranost in manj napak, ki bi proti kasnejšim težjim nasprotnikom na zaključnem turnirju lahko bile odločilne, očital pa jim je tudi preveliko ležernost. Organizatorjem se zahvaljujemo za velikodušnost, slovenski reprezentanci pa želimo veliko dobrih predstav tudi v prihodnje!

S. P.

DOBIMO SE V »TOČKI«

V Novem Polju je lansko jesen zraslo novo naselje Polje III. Tako je MOL pridobila nekaj novih občinskih stanovanj, ki jih v občini kronično primanjkuje. Javni stanovanjski sklad Mestne občine Ljubljana se iz preteklih dobrih in pozitivnih praks zaveda pomembnosti povezovanja skupnosti kot močnega preventivnega antideložacijskega dejavnika, zato je v sodelovanju z društvom Kralji ulice v enem izmed blokov vzpostavil prostor skupnostnega, medgeneracijskega, mednacionalnega in medstojevskega srečanja stanovalcev kompleksa blokov, v katerih so neprofitna stanovanja in bivalne enote, ki so namenjene stanovanjsko najbolj ogroženim posameznikom in družinam. Prostor smo poimenovali »Točka«, kjer se organizira in izvaja široka paleta dejavnosti in delavnic, namenjenih tako najmlajšim kot tudi odraslim stanovalcem naselja. Bolj oddaljen cilj projekta je prispevati k dobrim odnosom med stanovalci okoliških blokov, razviti njihovo zaupanje in dostop do informativnih, podpornih in svetovalnih dejavnosti, ki jih nudi društvo Kralji ulice v okviru svojega antideložacijskega programa, ne nazadnje pa stanovalcem ponuditi in omogočiti kvalitetno in kreativno preživljanje prostega časa. Prostor smo odprli konec meseca junija z otvoritvenim festivalom,

foto: Tadej Bernik

na katerem smo najprej skupaj okrasili in polepšali naš skupni prostor, se naučili nekaj cirkuških trikov, se za celo popoldne spremenili v Indijance ter plesali okoli (umetnega) ognja ter spekli tudi nekaj pic. Od takrat naprej je prostor odprt (vsaj) dvakrat tedensko, kjer vsi prisotni skupaj zbiramo ideje za nove in nadvse zanimive aktivnosti.

Hana

OBRAZI ULICE

Nevladna organizacija APIS je spravila v Slovenijo ljudi iz Portugalske, Španije, Francije, Italije, Grčije, Estonije in Latvije. Vseh skupaj jih je bilo kar 22. Toda zakaj? Po vsej Sloveniji so iskali in našli marginalce. Spet se sprašujem, zakaj? Preprosto za spodbujanje vključevanja v družbeno življenje. Lepo in prav, čeprav mislim, da je bilo bolj pomembno s tem osvestiti tiste, ki niso marginalci, da le-te sprejmejo kot normalne in sebi enake ljudi. Svoje delo so spravili na fotke in video in odprli razstavo v Ljubljani (ZRC SAZU), čeprav mislim, da bi si po ogledu sodeč zaslužila predstavitev tudi po drugih mestih Slovenije in tudi

v državah, iz katerih so prišli vsi udeleženci. Kaj naj napišem o otvoritvi razstave? Ljudi je bilo dovolj in že to je potrditev, da so APIS-ovci zadeli v črno. Otvoritev je kar trajala, to meni sicer nikoli ni všeč, toda mi iz KU smo se znašli in zasedli svoj prostor pred ZRKC-jem. Bilo je zabavno in na momente celo poučno. Mislim, da bi se morale take stvari večkrat ponoviti in nikakor zamreti.

Taubi

016
KRALJI
ULICE

AMALIA MANOLOPOULOU - UDELEŽENKA SEMINARJA *OBRAZI ULICE*

Na ljubljanskih cestah smo konec julija videvali stalnega sodelavca našega časopisa Taubija v družbi simpatičnega dekleta, ki je ves čas skakalo okrog njega in ga slikalo z različnih zornih kotov. Pojasnila sta, da sta partnerja v mednarodnem projektu Obrazi ulic – Digitalne zgodbe v mladinskem delu z ranljivimi skupinami, ki poteka v organizaciji Zavoda APIS. Odločili smo se narediti intervju s tem dekletom, ki se je predstavila kot Amalia.

Amalia, se lahko prosim predstaviš bralcem Kraljev ulice.

Moje ime je Amalia Manolopoulou in prihajam iz mesta Tesaloniki (Selanik) v Grčiji. V Ljubljano sem prišla za 10 dni kot udeleženka seminarja Obrazi ulice. Drugače pa sem študirala angleško literaturo in študije religije v Tesalonikih.

Kaj te je privedlo do odločitve, da se udeležiš tega seminarja? Ima cestno življenje morda kaj opraviti s tvojim poklicem in s tem, s čimer se ukvarjaš doma?

Ja, zadnja tri leta delam kot svetovalka v nevladni organizaciji Checkpoint, ki je neklinični center za preprečevanje okužbe z virusom HIV in spolno prenosljivih okužb. Ta center deluje tako v Tesalonikih kot v Atenah. Delam tudi pri združenju ljudi, ki so okuženi z virusom HIV. Imenuje se Pozitivni glas (»Positive Voice«) in nudi podporo HIV pozitivnim ljudem. Eno od mojih del je tudi ulično delo s spolnimi delavci in delavkami ter injicirajočimi uporabniki drog. Delamo na način zmanjševanja škode, ki je moderen holističen pristop k preprečevanju škodljivih posledic pri ranljivih skupinah ljudi. To pomeni, da razdeljujemo kondome in pribor za injiciranje in spodbujamo ljudi, da se gredo testirati na HIV, hepatitis B in C ter sifilis. Sicer pa poleg tega zadnjih 22 let poučujem angleščino.

Terenskega dela s spolnimi delavci in delavkami v Sloveniji skorajda ne poznamo. Bi nam hotela povedati kaj več o tem?

Za začetek, ulično delo s spolnimi delavci in delavkami poteka vsak petek zvečer približno med 22. in 1. uro v Tesalonikih in ob sredah zvečer v Atenah. V Tesalonikih sem jaz vodja tima, ki ga sestavljajo sami prostovoljci in prostovoljke. Vseh skupaj nas je okrog 20, ki se ob petkih zvečer izmenjujemo v delovnih skupinah, ki štejejo po šest oseb. Na ulicah pristopamo k transspolnim ljudem, moškim, ki imajo spolne odnose z moškimi, žrtvam trgovine z ljudmi, crossdresserjem in lokalnim cis ženskam. Naš pristop je tak, da spoštujemo in se prilagajamo obstoječi situaciji in damo ljudem vedeti, da so dobrodošli, ter tako postanemo tudi mi dobrodošli. Ključ za učinkovito vzpostavljanje stika z ljudmi iz te skupnosti je, da smo iskreni in da varujemo zaupnost. Slednja je zelo pomembna. Če pridobiš zaupanje teh ljudi, se imaš lahko z njimi zelo dobro in jim lahko posreduješ pomembna sporočila pristopa zmanjševanja škode. Pri tem so lahko ovira zvodniki, ki so do našega dela večinoma skeptični. A ko pridobiš zaupanje skupnosti, je takih ovir vse manj in manj. Na cesti spoznaš mnoge pretresljive zgodbe in tudi ustvariš velika nova prijateljstva.

Kakšna je zdaj situacija v Grčiji, posebej v zvezi s cesto in cestnim življenjem?

Situacija na cestah, še posebej v Atenah, je glede intravenozne uporabe drog kar dramatična. Stalno se pojavljajo nove, poceni sintetične droge, ki so privlačne za intravenozne uporabnike drog. Te droge lahko pripeljejo do smrtnih posledic veliko hitreje kot heroin. Ena od teh drog je shisha ali sisa. Na srečo je bila pojavnost okužbe s HIV-om v skupnosti intravenoznih

foto: osebni arhiv

uporabnikov v zadnjih dveh letih razmeroma majhna.

Kako doživljaš seminar Obrazi ceste?

Sodelovanje na seminarju o digitalnem pripovedovanju zgodb je zame pravi izziv. Učim se metodologije in etike fotografitiranja ranljivih skupin. Sem popolna začetnica pri fotografitiranju, ampak zdi se mi, da mi gre dobro in da imam pravi pristop. Vedno zaupam svoji intuiciji. Taubi je zame čudovito presenečenje. Ko sem brala njegov opis, ne da bi vedela, da so organizatorji seminarja že vnaprej oblikovali pare, sem si rekla: »Hej, to je oseba zame!« Taubi je krasen človek in mi je zelo pomagal pri sestavljanju zgodbe. Zelo sem ponosna, da sem ga lahko spoznala in postala njegova prijateljica. Zelo dobro sva se imela skupaj na cesti.

Kaj pa je bilo najpomembnejše, česar si se na seminarju naučila?

Tega, da ti ni treba biti fotografski ali video ekspert, če hočeš narediti zanimivo foto ali video zgodbo. Najvažnejša je empatija, na katero se močno zanašam.

Še kak vtis o Sloveniji?

Ljudje so zares prijazni, Ljubljana je prelepo mesto v smislu kulturne in umetniške raznolikosti. Vidim veliko avstrijskega vpliva. A klima je zelo vlažna, celo bolj kot v Tesalonikih, ki so blizu morja.

Bojan Dekleva

MILOŠEV FOTOGRAFSKI KOTIČEK

Pred ukinitvijo

foto: Miloš Stosić

Razstava Necenzurirane laži

foto: Miloš Stosić

Pred ukinitvijo

foto: Miloš Stosić

Obležitev 70. letnice uboja
Draže Mihajlovića

foto: Miloš Stosić

foto: Miloš Stosić

OTROCI IZ NEFUNKCIONALNIH DRUŽIN

018
KRALJI
ULICE

Zakaj otroci iz
nefunkcionalnih družin ...
Kako vrede se sliši ...
nefunkcionalnih, tako uradna
birokratska beseda, tako
lahkotna za temnino, ki jo
skriva za seboj ...

V glavnem, zakaj otroci iz
nefunkcionalnih družin tudi
kot odrasli ne funkcionirajo?
Zato, ker se še vedno
obnašajo kot da je vojna,
pa čeprav bi lahko živeli v
miru.

Najtežje jih je prepričati,
da odložijo orožje.

Luna J. Šribar

foto: Sandra Požun

V-ENEM

PROSTOR SE RAZTEZA,
KO IŠČE ZAPOLNITVE,
KI KAPLJAJO V KOZAREC.

NA VRHU VSEM MANJKA GLAVA.

NIČ NI VEČJE,
NIČ NI MANJŠE,

KO SE SPRIJAZNIŠ
Z VENENJEM.

KARMISS

Opodpiram - SUZANA TRATNIK

Leta 1988 sem bila prvič v Londonu. Znanka me je peljala na ogled gledaliških in drugih umetniških hiš ob Temzi. Na obrežju reke je ogromno ljudi sedelo in ležalo na kartonih. Na moje vprašanje, kaj tam počnejo, mi je prijateljica začudeno rekla, da so pač brezdomci. Še nikoli prej jih nisem videla toliko na kupu in še nikoli prej jih nisem videla kot skupino, veliko družbeno skupino. V socializmu je bila peščica klošarjev, v osemdesetih so se pogosto zbirali okoli kavarne Union, ki je bila takrat središče alternativnega življenja. Poznali smo jih po imenih in videzu, niso še predstavljali anonimne in stigmatizirane skupine, kakršne sem videvala še v Berlinu, Amsterdamu in drugod po »razvitem« Zahodu. Res pa se je tam tudi več govorilo o njih in po podzemni železnici ter na ulici so že prodajali časopise. Velika težava z razumevanjem brezdomstva je, da se nam zdi zelo daleč, na nedoločeni drugi strani, kjer je življenje zelo ekstremno. A večina nas tako in drugače preživlja skrajne razmere, temu se ni mogoče izogniti. Izbira ni vedno v naših rokah, sploh ne v kapitalistični družbi, poblaznjeni od navideznih možnosti izbire. Brezdomstvo je bliže, kot si mislimo. Šele nedavno sem ugotovila, da sem tudi sama imela izkušnjo brezdomstva, četudi kratkotrajno in začasno. Pri šestnajstih sva s prijateljico pobegnili od doma in se kakšnih deset dni potikali. Imeli sva visokoleteče načrte, kako bova z ladjo odpotovali v Grčijo obirat pomaranče ali pa v Španijo. Od tam naprej bi bil ves svet samo še najin. V resnici nisva prišli več kot 100 kilometrov stran od doma, po treh ali štirih dneh nama je zmanjkalo denarja in vse manj je bilo naključnih prijaznih znancev. Ko sva dobili status potepuhinj, so naju začeli obravnavati drugače, nespoštljivo, ponujali so nama alkohol, ne več hrane, nikogar ni več brigalo, če sva v zimskem mesecu spali v kleti nekega bloka. Le en znanec nama je prinesel odejo. Potem sem se le vrnila domov, pogrešala sem šolo, redno hrano, brezskrbno druženje s sošolci in sošolkami, toplo posteljo in vse te vsakdanje in samoumevne stvari, ki se jih prej nisem zavedala. Nadaljevala sem šolanje in odtlej imam zapisano v kosteh potrebo po osnovnem občutku varnosti. Zato se nenehno bojujem, morda sem celo

nenehno na preži, saj lahko kadarkoli nastopi trenutek, ko bom spet brez vsega.

Drugič me je ta trenutek oplazil po tridesetem letu, ko sem se razšla z dolgoletno partnerko in skorajda čez noč zapustila skupni dom. Kljub diplomi sem bila le honorarka, zato nisem imela veliko izbire pri bivališču, k sreči pa me je v svoj dom sprejela prijateljica. Prebrala sem, da sodim med t. i. »couchpeople«, ljudi, ki se odselijo od partnerjev in partnerk oziroma od doma in »začasno« spijo na kavčih ali na tleh pri prijateljih. Tudi pri meni je ta začasnost trajala kar dolgo. Kadar je prijateljica imela obiske, sem hodila spat na Metelkovo, ki se je takrat ravno začela obujati.

Čez čas sem le dobila še več nezanesljivih honorarnih zaposlitev in se preselila na svoje. Spet v strahu, da bom ostala na cesti. Ta občutek je bil še močnejši, ker sem že bila deležna nekaterih obrobnihih okoliščin: ni bilo družinskega premoženja, na katerega bi se lahko opirala, bila sem prekerna delavka z umetniškimi pretenzijami in deklarirana lezbijka. Zavetišče sem našla tudi v aktivizmu in druženju z lezbijkami in geji. Veliko smo se družili na Metelkovi, še pred komercializacijo današnjih klubov. Na tej sceni sem spoznala tudi ženske, ki so pozneje občasno ali za stalno pristale na cesti. V devetdesetih, ko smo se družile, si nisem niti v sanjah predstavljala, da jih bo čez dobro desetletje toliko med njimi pristalo na heroinu, na cesti, v zaporu. Moja dobra prijateljica je naredila samomor. To je bilo še eno, ultimativno zblizanje z brezdomnimi, saj smo bile nekoč v isti družini in še vedno pripadamo skupini žensk, ki se identificiramo kot lezbijke. Ne poznam veliko ljudi, ki bi osebno poznali brezdomce ali brezdomke že od prej. Meni pa se to ne zdi nič čudnega. Te brezdomke so (bile) moje prijateljice, znanke, s katerimi smo žurirale. Vem, da so nekatere pile, druge so se zadevale, in vse, ki so se zadevale, so imele izkušnjo spolne zlorabe in nasilja v otroštvu in mladosti. To, da si po vrhu vsega še lezbijka, pač ni olajševalna okoliščina za varen skok v svet. Pred leti ni bilo računati na veliko podpore, če si svojo homoseksualno identiteto živel odprto, pravzaprav se jo je najlaže, brez predsodkov in skrivanja,

foto: Nada Žgank

dalo živeti ravno na obrobju, gotovo še najbolj na Metelkovi. Res pa ti ta identiteta ponuja enkratno priložnost, da se naučiš bojevati zase in za druge v nenaklonjenem svetu, in ta izkušnja je neprecenljiva!

Spremljam dejavnosti Kraljev ulice, pozdravljam iniciativo za stalnejše reševanje stanovanjskega vprašanja brezdomnih. Slednje je zelo pomembno in je edina možnost za spreminjanje prihodnosti. Skorajda vsi vemo, vsaj upam, da brez varnega bivališča nimamo veliko možnosti, da bi v življenju še kaj počeli, kaj šele ustvarjali. Časopis Kralji ulice velikokrat kupim, pri različnih prodajalcih na raznih koncih Ljubljane. Nikoli pa ne pri napadalnih in žaljivih ljudeh, kajti vedno in povsod se izogibam agresivcev, na cesti, v gostilni, na univerzi, v galeriji, na koncertu, na plaži. Časopis še najraje kupim od žensk. Ker poznam prijateljice z izkušnjo brezdomstva, vem, da je še težje biti na cesti kot ženska. Ko zagledam prijateljico ali znanko, ki prodaja časopis ali žica denar, sem v zadregi in ne vem, kaj storiti, kako pomagati ali ne pomagati. Poskusim uloviti njen pogled, toda če ona vztrajno gleda stran in me noče prepoznati, to spoštujem in grem naprej. Ker pišem, me zelo zanimajo zgodbe drugih ljudi, tudi v Kraljih ulice. Všeč mi je rubrika z zgodbami o tatujih. Za vsako poslikavo na telesu lahko najdeš celo življenjsko zgodbo. Tatuji so kot naslovi knjig ali pa so trenutki, ko smo naslovili in osmislili poglavja v svojem življenju. To počnemo vsi.

Suzana Tratnik

foto: osebni arhiv

Gostujoči kolumnist:

Matic Munc

O KAPITAN, MOJ KAPITAN!

020
KRALJI
ULICE

Piše Mirjam, da naj spet kaj napišem. Piše Luna, da mogoče razmišljamo podobno. Sedim z Miho na kavi in se strinjava, da tako ne gre več. In potem se še podam v kino pod zvezdnato ljubljansko nebo in mi še Viggo vse razloži na tak način, da mi postane jasno. Svet potrebuje spremembo, o tem ni dvoma. Tole ni plačana reklama, zgolj dobronamerni napotek, da si utrgajte v septembru dve uri in pogledjte Kapitana Fantastičnega v Kinodvoru. V filmski zgodbi boste dobili potrditev vsega tistega, kar ob kavah, po mailih, na chatih in drugače razglabljam tisti, ki se nam zdi ureditev našega sveta povsem preživeta in se nekaj grebemo v iskanju nove rešitve. Saj veste, ne poznam odgovora, kako naj bi živeli, samo prepričan sem, da drugače kot sedaj. Rešitev je verjetno preprosta, žal pa ni na dlani. Ne vidimo je, ker smo ujeti v svoje znane kroge razmišljanja, v predalčke, kategorije, pravila ... Dobro so nas natrenirali, da se nam možgani vedno sučejo po ustaljenih tirnicah in zelo težko stopijo korak v neznano. Temu stopicanju izven območja dolgočasno poznanega pravimo tudi preseganje cone udobja. In mnogim gre to težko, konec koncev tudi celi naši družbi bolj slabo. Saj smo točno tam kot pred četrto stoletja – skozi šipo gledamo obet družbe obilja, vendar do nje ne zmoremo. Družbe danes ne bomo spreminjali, prevroče je in po glavi se podijo drugačne misli. Nisem noben teoretik gledališča, pač pa čisti amater, ki z veseljem hodim na eksperimentalne dogodke, spremljam ulično gledališče in zaidem tudi v navadne teatre na dobre predstave. Zato si niti v prevzetnih sanjah ne želim predavati o tej tematiki. Saj veste, da nas je naš jezni France naučil, da le hokej naj sodi Kopitar. Pa vendar ... v okviru izjemno dobrega izobraževanja, katerega član sem bil v zadnjem letu, smo se dotaknili dela Josepha Campbella, ki je skozi primerjalno mitologijo pojasnil človeku zelo znano »večno zgodbo« junaka, ki se skozi preizkušnjo prebije do zmage. V delu Junak tisočerih obrazov je avtor leta 1949 opisal krog potovanja protagonista, ki ga prepoznamo v praktično vseh svetovnih legendah. Delo je izšlo tudi v slovenščini. Skušal vam ga bom opisati s svojimi laičnimi besedami, kakšen gledališki kritik zna zraven dobiti šop sivih las, vendar se s tem ne mislim obremenjevati. Torej, skozi kakšno kalvarijo mora Campbellov junak? Če boste imeli v mislih epizode Vojne zvezd, ki zvesto sledijo temu principu, vam bo zadeva kristalno jasna.

Na začetku se nahaja na območju poznanega, kjer najprej dobi poziv, da se udeleži avanture. Na tej točki tudi lahko naleti na problem, ki zahteva razrešitev, in zato se mora naš junak podati na pot, kjer precej hitro pridobi nadzemeljsko pomoč ali spodbudo in prestopi iz območja znanega v mrak neznanega in začne se njegova transformacija. Spotoma spozna svojega prvega pomočnika in dobiva nasvete mentorja. Pogosto se kasneje pridruži tudi drugi pomočnik. Junak doživlja skušnjave in preizkušnje ... tukaj je pomemben poudarek ... ki so vedno

povezane z izzivi zunanjega okolja. Lahko se bori s pošastmi, pleza čez zasnežene hribe, ubija zamaskirane sovraže, pada v pasti. Pomembno je, da mu okoliščine izven njega samega preprečujejo razrešitev problema in dokončanje avanture. Tukaj naš junak pade na najnižji del kroga, v samo brezno in simbolično smrt. Razkrije se mu skrivnost spoznanja – on sam se mora spremeniti. Od tu dalje je transformacija notranja, postaja boljši človek, bolj čistih motivov in moč črpa iz sebe samega. Sedaj se že dviga po krogu nazaj proti domu. Usoda mu naloži pokoro in ko zmore tudi to nalogo, se s pomočjo darila Boginje vrne na izhodišče kot bolj izkušen, modrejši in na splošno boljši človek. Ta krog tudi zelo dobro pojasnjuje obrede iniciacij, ki jih človeška družba pozna v obilju. In sedaj vam tudi ni čudno, da je na naslovnici kasnejših izdaj knjige profesorja Campbella kraljevala slika Luka Skywalkerja. Zdaj pa k temu, zakaj se mi zdi ta tematika pomembna v luči iskanja rešitev za našo zavoženo družbo. Prvič, posameznik je tisti, ki mora stopiti na svojo pot spremembe in ne pridigati o tem, kaj bi morali vsi skupaj narediti, česar je recimo na Facebooku tako veliko, da bi postal bogataš, če bi vsakič dobil 10 evrov, ko mi nekdo napiše, kaj bi moral jaz osebno narediti za boljšo Slovenijo. Hej, model! Pojdi ti in naredi, ne žugaj s prstom drugim. Torej, vsak izmed nas se bo moral na določen način spremeniti ali pa ne bo nič. Drugič, ta osebna pot ima svoje faze, ki so očitno zapisane v genetiki naše vrste. Človek najprej kaže s prstom na razmere v svoji okolici in se bori z njimi. Šele skozi izkušnjo spoznanja prepozna težavo v samem sebi in jo razreši. Glede tega procesa smo ljudje precej trmasti in na vsak način želimo najti nasprotnika izven sebe. Včasih nas šele izrazito grozljiva ali celo smrtno nevarna preizkušnja postavi pred jasno izbiro – ali se spremenimo ali propademo. To je včasih terminalna bolezen, prometna nesreča, smrt bližnjega, bankrot, nesreča ... Žal včasih potrebujemo tak streznitveni trenutek, da se res zazremo vase in zlezemo iz jame. Nekateri tega ne zmorejo in umrejo srditi do ljudi, nezadovoljni in besni na to bedno življenje, ki jih je tako nategnilo. In še tretjič, Campbellov krog nakazuje začetek novega kroga, torej je v resnici vijačnica, ko se skozi naloge dvigamo vedno višje, vračamo na izhodišče in spet podajamo na pot. Tudi mi danes bomo počasi sklenili krog. Naučil sem se, da stati na mestu ni dobro. Človek je narejen za premikanje, ko skozi dogodke pridobiva nova znanja in umirjen hodi naprej. Dobro, to smo osvojili. Ostane nam le še ena zadeva – kako neskončno si želimo kapitana, ki nam bo povedal, kam gremo. In to je mogoče naša največja težava, čakajoči ovna vodnika mencamo na mestu in se pritožujemo. Kdo nas bo potegnil iz dreka? Kje je mesija? In spet od začetka kažemo s prstom na tisoč in eno težavo. Odnehajte, dečki in deklice, ne gre tako! Pogledjte film z začetka tega spisa in boste videli, kaj modri kapitan v resnici naredi s svojim plemenom.

KOFETKARJA, 16. DEL

To, da je naša hiša nekaj najbolj unikatnega v Ljubljani, vsi že veste. Toda da se nam dogaja toliko stvari naenkrat, tega vseeno ne veste. Kot prvo, Taubi je praznoval svojega Abrahama (torej je prilezel do svojih 50 let). Žur je bil za prste oblizat. Bilo je več kot noro v miru. Takoj zatem smo dobili novega sostanovalca – vsaj začasno. Malo muco, ki je takoj postala gospodarica hiše. Vsi smo noro zaljubljeni vanjo. Tam, kjer ji je bil najprej določen prostor prenočevanja (drvarnica), ni ostala niti pet minut. Seli se po vsej hiši in povsod je več kot dobrodošla. Je boljše kot naši politiki in vsi jo imamo radi. Nekaj pa je vseeno novega... Taubi naj bi baje dobil bivalno enoto, pa ni nič kaj navdušen nad njo. Seveda, ko pa se je njegova rit navadila naše hiše in našega vrta, ki letos rodi kot pri norcih. Ampak saj bo, muc bo v kratkem šel nazaj domov, vrta bo počasi konec in mi se bomo spet vrnili v tisto naravno in navadno življenje – če nam bo uspelo. S Taubijem si bova pa dopisovala kot takrat, ko je bil v rezervatu. Bog mu daj srečo. A kofetki? Ti bodo pa ostali, čeprav se bova dobila bolj poredkoma. Ne smejo umreti.

N2 in Taubi

Tanja San in Anastazia Om:

KRALJICA IN KRALJICA

TANJA SAN:

TRENTNO BREZ NAVDIHA.

BREZ SAPE.

BREZ KORPORACIJE.

BREZ UPANJA.

BREZ BIOPOLJA.

BREZ NADALJEVANJA.

BREZ VZGLAVNIKA.

BREZ SVEŽINE.

BREZ SEKSA.

ANASTAZIA OM:

VPRAŠAJEV ORKANI, ODGOVOROV NEURJA.

ZAČETKI NEDOKONČANI.

DIHANJE OTEŽENO, ZVIŠANI UTRIP SRCA.

KRČ UJETOSTI, KAM, KAKO? STARAM SE.

GIBANJA KROGI NEUSMILJENO KRČIJO SE.

ODBIJEM VABILO MLADE MIŠICE PODPLEČJA.

ZAKAJ? NE VEM. KMALU VABIL VEČ NE BO.

NEZANIMIVA BOM IN STARA, KOT MNOGI.

ZGODBICE V MESTECU BODO IZPUHTELE,

SPOMIN NA MLADO MIŠICO PODPLEČJA

BO PA OSTAL. ZAKAJ NE, POTEM?

IN SLIŠIM, DOTAKNI SE VABILA PRIVLAČNEGA.

DOTAKNI SE, UJEMI SVETLOBO MINLJIVE PRIVLAČNOSTI.

foto: Sandra Požun

Kraljevi recenzor:

FILM POD ZVEZDAMI

Kino na prostem, ki se v okviru Kinodvora odvija na Grajskem dvorišču, je postal že stalnica poletnega kulturnega dogajanja.

Predpremiere: Julieta (2016)

Scenarij za film, ki ga je kajpada tudi zrežiral, je napisal kar Almodovar sam, za predlogo pa vzel tri kratke zgodbe (Naključje, Kmalu in Molk) Alice Munro iz knjige z naslovom Beg. V ospredju je intimna življenjska zgodba Juliete, ženske srednjih let, ki se zlagoma odstira in je polna nenavadnih naključij ter preobratov. Almodovar je specialist za pripovedovanje nenavadnih zgodb, s poudarkom na odnosih med ljudmi, ki se skoraj po pravilu znajdejo v precej nenavadnih okoliščinah (le za primer: Govori z njo, Koža, v kateri živim, Zlomljeni objemi), vse naštetu pa v tokratnem primeru, skupaj z ohranjanjem napetosti, oblikuje dovršen film. Navede nas k razmišljanju o krivdi, življenjski usodi in teži odločitev. Julieta

foto: arhiv Kinodvora

tik pred selitvijo v Madrid, kamor odhaja s svojim novim partnerjem Lorenzom, sreča mladostno prijateljico svoje hčerke Antie, ki je pred leti brez pojasnila odšla od doma in za katero je izgubila vsako sled. Ko dobi informacijo, da se nahaja v Švici, se njeno življenje postavi na glavo. Hipoma se odloči, da bo ostala, kjer je, in

začne z brskanjem po preteklosti, stvari pa počasi sedajo na svoje mesto, kar vodi k presenetljivem koncu. Almodovar ne razočara, film pa si je vredno ogledati (vsaj enkrat).

MG

Predpremiere: Where to invade next (Koga napasti zdaj)

Michael Moore ostaja zvest Michaelu Mooru. V prijetnem vzdušju letnega kina pod zvezdami na Ljubljanskem gradu zato predpremiere ni razočarala. Naslov gledalca, ki o filmu ne ve ničesar, sicer kaj hitro lahko zavede. Vendar tokratne invazije ZDA na tuja tla ne izvaja vojska, temveč jo izvede kar M. Moore sam. Njegov cilj je Evropa in njen univerzalni sistem socialnih pravic, ki jih v Ameriki še vedno ne priznavajo. Tokratni dokumentarec je bolj lahкотen, poglobljenost v probleme, ki pestijo ZDA, tokrat zamenja preprosti cinizem do nezmožnosti Američanov, da bi odprli oči in uvideli, da bi bila njihova država lahko boljša, pravičnejša. In tudi pot obstaja, če je volja. Vsekakor je film namenjen širši publiki, saj brez zapletanja poudari slabosti ultrakapitalistične družbe tako, da je ta razumljiv tudi mladostnikom. Moore se kot pravi domoljub po Evropi sprehaja z ameriško zastavo in raziskuje različne teme. Od brezplačne izobrazbe, plačnega dopusta, zdrave hrane v šolah, zaporniškega sistema, odnosa do preteklosti ... vse do večje prisotnosti žensk v politiki in gospodarstvu (to idejo kradem za Slovenijo - je nujno potrebna).

foto: arhiv Kinodvora

Ob vsaki »kraji« dobro ideje zakoliči zastavo in jo razglašaj za ameriško ter jo uvozi nazaj v ZDA.

Po filmu sem razmišljal, kako se med gledanjem le-tega počutijo Američani, kajti Evropejci ga gotovo vidijo v zelo duhoviti obliki? Evropi se Moore pokloni z mnogimi pohvalami, ki so obenem velika kritika Ameriki. Zanimivo je, da je obiskal tudi Slovenijo, kjer je raziskoval naš šolski sistem. Ameriški študent na študiju v Ljubljani denimo navzgor, da je srednja šola pri nas težja kakor faks v ZDA, predvsem pa je izobrazba

brezplačna. Bil je edini študent z dolgovi, ki ga je Moore uspel najti pri nas, in še ti so izvirali iz šolskega kredita v ZDA. Skratka, priporočam ogled filma. Je neposreden in duhovit, predvsem pa vsaj za uro in pol razblini vse kritike na račun »trenutne« situacije v državi. Obvezno bi ga morali zavrteti tudi v parlamentu, da končno morda le dojamejo, da se človeka in naravo postavlja pred kapital.

Jean Nikolič

V žarišču

Do zadnjega trenutka se ni vedelo, če bo zaradi slabega vremena na Ljubljanskem gradu sploh uspela projekcija filma V žarišču. Na grajskem dvorišču so tako organizatorji hitro brisali stole in spremljali ogromen črn oblak, ki je strašil nad hribom. Na koncu jim je le uspelo pregnati oblak in poskrbeti, da smo vsi imeli suhe riti ter da smo si seveda ogledali film V žarišču oz. Spotlight. V nagrajeni ameriški drami je predstavljena resnična zgodba o ekipi raziskovalnih novinarjev časnika Boston Globe, ki jim je uspelo v prejšnjem desetletju razkriti spolne zlorabe v Katoliški cerkvi, predvsem pa sistemsko prikrivanje le-teh. Začne se umirjeno in skrivnostno. S tem ko novinarji razkrivajo vse večje razsežnosti spolnih zlorab s strani duhovnikov in vse večje število žrtev, pa napetost narašča. Prizore sestavljajo večinoma dialogi in zbiranje informacij novinarjev. Brez pretiranih škandaloznih kadrov film ostaja vseeno zanimiv. Ves ta čas so vsi vedeli za zlorabe, vendar

foto: arhiv Kinodvora

se ni zgodilo nič. Po filmu sem razmišljal predvsem o tem. Kaj je treba storiti, da se stvari premaknejo? Se mi zdi, da se tudi v našem mestu dogajajo krivice, za katere vsi vemo, pa nihče ne stori nič. Nam mogoče manjka pravi zunanji

vodja, kot je pri Boston Globu bil to novi urednik in smo ljudje v resnici le lahko vodljive ovce? Moram reči, da mi je bil film všeč.

Goran J.

KNJIŽNE NOVOSTI CANKARJEVE ZALOŽBE

»Ni treba biti ravno *young and beautiful*, da ti objavijo knjigo,« je v uvodu v predstavitev poletne bere Cankarjeve založbe (z osmimi svežimi naslovi) dejal urednik Andrej Blatnik. Stavek se je nanašal na prvo izmed avtorjev/avtoric nedavno izdanih knjig, Metko Lampret, ki je po upokojitvi, in torej ne ravno v tipičnih letih za izdajo prvenca, dočakala izid ravno tega z naslovom Kam bi dala takle dan. Zbirka kratkih zgodb zaseda sila različne dogajalne prostore, nanaša pa se na prelomnice pa tudi na čisto običajne življenjske dogodke. Izstopa svež in vitalen jezik, kar pritrjuje domnevi, da življenjske izkušnje in modrost avtorja vsekakor doprinesejo dodano vrednost. Agata Tomažič je tokrat prisostvovala izidu svoje druge knjige z naslovom Zakaj potujete v take dežele. Več o tej (gre za izbor nekaterih popotniških zapisov, že objavljenih v Delovih Pogledih, ki so jim dodani nekateri novih teksti) pa tudi pesniški zbirki Uroša Zupana, Avtomobilski bluz, sta avtorja izčrpno podala v intervjuju v poletni izdaji Bukle. Marjan Strojman v svoji knjigi Pesmi iz iger poleg prevoda nekaterih Shakespeareovih pesmi in svojih priredb postreže še s študijo o Shakespearu in tako izpolni vrzel, ki je zijala od zadnje, Debevčeve iz leta 1946. Heloiza, delo makedonskega avtorja Goceta Smilevskega sloni na sicer dobro znanem motivu - ljubezenski zvezi med mislecem Abelardom in Helozo -, izhaja iz njune korespondence, ki pa se je avtor loti z druge, dokaj interesantne perspektive, kot nov akter se namreč pojavi njun sin Astrelab, ki je sicer omenjen le v enem pismu. Postaja Tajga, mlade češke avtorice Petre Hulove, nas popelje v Sibirijo, kjer se usodi dveh danskih raziskovalcev, ki tja

foto: osebni arhiv

dospeta v različnih zgodovinskih obdobjih, prepleteta z življenji tamkajšnjih prebivalcev. V zvezi s Temnim paradižem finske avtorice, ki piše pod psevdonimom Rosa Liks, je prevajalka Julija Potrč navedla dve značilnosti; posebno rabo jezika in izjemno kratke zgodbe. Kar čisto zadošča, da poteši bralčevo radovednost. Za sklep pa še nekaj o knjigi Pariz-Brest Tanguya Viela, naslov se sicer nanaša na traso znamenite kolesarske tekme. Zanj je značilen predvsem poseben jezik, povezan z intimno zgodbo avtorja in njegove družine. Cankarjeva založba nas je torej spet prijazno založila s čtivom za obdobje dopustov, ko je branje zaradi neomejenega časa lahko prijetno opravilo.

MG

VALENTINIADA, SNG DRAMA

Valentiniada imena ni dobila po prazniku valentinovo, kot bi kdo utegnil pomisliti, temveč po avtorju realističnega absurda Karlu Valentinu, ki ga pogosto primerjajo z mojstrom nemega filma in burlesk Charliejem Chaplinom.

Režiser Eduard Miler je, s pomočjo priredbe Žanine Mirčevske, na prvi pogled nesmiselne besedne igre sklenil v sestavljanjanko-kolaž, ki nas opozarja na to, da se svet utaplja v človeški neumnosti. Vsak zase misli, da je najpametnejši, šala pa se po navadi prekine na točki, na kateri bi šele postala komična. Človek se sprva niti ne zaveda, da je trčil v paradoks. V spominu mi je najbolj ostala točka z gledališkim reflektorjem, ki jo odigrata Janez Škof in Alojz Svete.

Miler, ki je besedilo tudi prevedel in poskrbel za glasbo, je s ciljem minimalistične komike postavil na oder šest igralcev. Jurij Zrnc je svojo vlogo odigral suvereno in gospodovalno pa tudi Saša Pavček ni ostala neopažena s svojimi komičnimi elementi.

Delci ogledala so bili kajpak usmerjeni celo k nam, navadnim

foto: Peter Uhan

ljudem v dvorani. Celota se izkaže kot lucidna in hkrati komično-banalna, da res postane smešno, ko se v ogledalo končno zazreš.

Priporočam!

Barbara Jozelj

JANIS JOPLIN, OTOŽNO DEKLE (2015)

Dokumentarec po scenariju in v režiji Amy J. Berg z naslovom, ki je obenem tudi naslov avtorskega komada glavne protagonistke, Little girl blue, je po vseh kriterijih ganljiv, a tudi mojstrski izdelek. Objektivno in vendar občuteno povzame bistvene sestavine Janisinega življenja in jih preplete z izpovedmi pomembnih oseb (sorodnikov, ljubimcev, prijateljev in glasbenih kolegov), ki so tako ali drugače krojili njeno življenje. Izseke intervjujev ter odlomke pisem, ki jih je pošiljala domačim, z občutkom nadgradi z imenitnim naborom pesmi in predstavi Janis, kakršna je bila: samosvoja, suverena, nadvse inteligentna in nadarjena pevka s poslušom za pravice šibkejših in zatiranih. V sicer kratkotrajni karieri je dosegla vrhunec, kar žal ni veljalo tudi za njeno osebno življenje. Pretežno nerazumljena je zaman koprnela po ljubezni in sprejetosti, kar se odraža v mnogih besedilih. Omenjeni film stežka razočara še tako zahtevnega gledalca.

MG

foto: arhiv Kinodvora

RAZSTAVA NIKOLA TESLA: ČLOVEK PRIHODNOSTI, CANKARJEV DOM

V Cankarjevem domu so pripravili razstavo Nikola Tesla: Človek prihodnosti. Ob četrtek ob 17.00 je na voljo brezplačna vodena razstava. Takoj ko vstopiš, opaziš temen prostoren prostor, ki daje občutek mističnosti - kar je fizika vedno bila. Skozi razstavo te popelje vodič, začne s Teslovimi začetki življenja in študijem, pri katerem je bil tako zagnan, da so profesorji svarili njegove starše, da se mu lahko zmeša. Kasneje je res doživel živčni zlom in je zato študij opustil. Prepustil se je kvartanju in igram na srečo ter tako finančno obubožal. Kljub vsemu pa je nadaljeval z razvijanjem svojih idej in izdeloval patente za svoje izume. V nadaljevanju razstave je predstavljenih nekaj njegovih izumov in obiskovalci jih lahko sami preizkusijo.

Njegove zamisli so bile tako napredne, da jih v tistem času večina ljudi pa tudi strokovnjakov ni razumela, raje so mu pripisovali

norost in fantaziranje, posledično pa njegovih idej niso želeli financirati in razvijati. Denar zanj ni bil vrednota, pomembno mu je bilo delo v dobro človeštva. Še danes se ne ve, kolikšna je njegova zapuščina. Njegovi patenti in ideje so še vedno aktualni za razvoj na področju fizike, tako v vsakdanjem življenju kot na strokovnem področju. Težko si predstavljamo vsakdanjik brez njegovih del. Razstava skupaj z vodenjem je dobro pripravljena, predstavljena na razumljiv način, razstavljeni izumi pa dajo dodatno vrednost in težo. O njegovi razgledanosti se obiskovalec še dodatno prepriča ob predstavitvi njegovih najbolj znanih rekov, kot je denimo tale: »Ni mi žal, da so mi ukradli ideje, obžalujem pa, da niso imeli svojih.«

Mr. Dr. in Ines

foto: arhiv Cankarjeve doma

NEPOZABEN GLASBENI SPEKTAKEL SKUPINE WHITESNAKE

V torek, 12. 7. 2016, so v Hali Tivoli v okviru turnee The Greatest Hits nastopile angleške hard rock glasbene legende Whitesnake. Kot se za prave rockerje spodobi, so pričeli s pesmijo Bad boys in v trenutku razvneli večtisočglavo množico vseh generacij. Njihova turnea vključuje preigravanje največjih hitov, zato so na svoj račun prišli tako ljubitelji divjega rocka kot tudi ljubezenskih balad. Celotna dvorana je s skupino prepevala Slide it in, Love ain't no stranger, The deeper the love, Fool for your loving, Ain't no love..., Slow an' easy, Crying in the rain, Is this love, Give me all your love, Here I go again. Trenutni člani zasedbe so se predstavili na svojih instrumentih, in sicer: Reb Beach in Joel Hoekstra na kitarah, Michael Devin na bas kitari, Tommy Aldridge na bobnih ter Michele Luppi na klaviaturah. Seveda je svojo vlogo pevca kljub več kot 40 let delovanja v glasbenih skupinah Deep Purple in Whitesnake odlično izpeljal David Coverdale.

Misleč, da je koncertna rock poslastica končana s hitom Here I go again, smo skupino z odra pospremili z bučnim navijanjem »we want more«. Glasbeniki so se vrnili na oder in zaigrali še zadnjo pesem Still of the night ter tako poskrbeli za nepozaben glasbeni spomin. Ob tej priložnosti pa ne smemo pozabiti niti na predskupino The

foto: A. R.

Answer, ki je odlično ogrela dvorano. Bojan R., hvala za možnost ogleda koncerta!

A. R.

025
KRALJI
ULICE

foto: osebni arhiv

Izza rešetak:

Gostujoča kolumnistka: Zuzanna G. Kraskova

REALNE MOŽNOSTI IN MOTIVACIJA ZA IZOBRAŽEVANJE V ZPKZ

Za izobraževanje mora imeti človek željo, mora biti opremljen z močnim motivacijskim nabojem in razlogi, ki naj bodo opravičili učenje, ki je v današnjem času drago. Tako je tudi v zavodih za prestajanje kazni zapora (ZPKZ). Za razliko od kazenske zakonodaje, denimo, skandinavskih držav ima slovenska zakonodaja na področju financiranja izobraževanja obsojenih oseb posebno vrzel, in sicer z izjemo ZPKZ Dob, kjer srednješolsko izobraževanje večinoma sofinancira zavod, drugi ZPKZ po državi tega sofinanciranja nimajo, zato se morajo obsojenci izobraževati izven zavoda ter ga morajo financirati sami. Posledično to pomeni, da se izobražuje manj zaprtih oseb. Torej o pomembni motivaciji, želji po znanju ne moremo govoriti, lahko pa govorimo o inkompatibilnosti interesov med izobraževanjem in drugimi področji, na kratko, na področju izobraževanja obstajajo protislovja. Teh protislovij je nekaj, ugotovitve pa so sledeče:

- aktivnosti, povezane s študijem, ki potekajo izven zavoda, so za obsojence večinoma nedosegljive;
- neprimernost oz. prenatrpanost, neustreznost učnih prostorov, kar močno vpliva na izobraževanje;
- zaradi premeščanja iz zapora v zapor obsojenci ne morejo nadaljevati izobraževanja;
- zaradi disciplinskih kazni je obsojenec za določen čas izključen iz izobraževanja (samica);
- zaradi medikamentoznih terapij (različnih zdravil) so učinki izobraževanja pri obsojencih manjši.

Toda eno najbolj pomembnih protislovij in obenem tudi ugotovitev je zgoraj omenjeno samofinanciranje izobraževanja obsojencev, čeprav je popolnoma transparentno njihovo finančno stanje oz. je jasno, da obsojenci sredstev za izobraževanje nimajo, sploh tisti z

Lea Artist Mihalič

daljšo zaporno kaznijo, kajti če so bili pred služenjem kazni zaposleni, delovnega mesta ne morejo obdržati, če je kazen daljša od enega leta. Torej je sklepati, da mnogim obsojenim na dolgoletno kazen to dejstvo, ta nemoč nekaj naredi, nekaj v njih sproži, predvsem če so se resnično želeli izobraževati, v smislu – delati nekaj koristnega, porabiti svoj prosti čas, implicitno, pa vendar: v družbeno dobro.

SMS-KOMENTARNICA: 030 323 306

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRILI SMS-KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 030 323 306. VABLJENI K SODELOVANJU!

026
KRALJI
ULICE

16. 06.>> Danes mi je prodajalec, ki je prodajal Kralje ulice s št. 312 (Leopod Košir – op. uredn.), polepšal dan. Hvala mu. ☺

17. 06.>> Res ste KRALJI, saj v svojem glasilu ne prezrete nobene aktualne teme iz vsakdanjega življenja, na vseh področjih. Dotaknete se tistih notranjih bojev samih s sabo, kulturnih in športnih dogodkov, tem, ki spremljajo naš vsakdanjik. Znete biti tenkočutni, prisluhniti sočloveku. Vaša usoda lahko doleti vsakogar med nami, ki imamo danes še topel dom in štedilnik, na katerem se kuhajo različna živila, ki imamo svoj vrt, kjer pridelamo zelenjavo, nekaj sadja. Vsakdo mora kdaj najti čas zase, urediti misli in narediti načrt za jutri. Po mnenju mnogih sodržavljanov se nič ne izplača. Na koncu, ko potegnemo črto, spoznamo, da se pozna naše delo in da so rezultati povezani z našimi vložki za boljši in lepši danes in jutri. Vsaka glavnica nosi svoje obresti, tiste v plus in tudi v minus. Verjeti moramo, da nam bo uspelo. Padci, ki jih doživimo na poti, spotikanja ob prepreke nas delajo močnejše. Če bomo vztrajali in se trudili, lahko računamo, da bo pozitiven rezultat. Želim vam veliko sončnih dni, a včasih rabimo dež, da nas poživijo! Srečno in lep pozdrav, Irena

17. 06.>> Dobre želje namenjam kolegu, inženirju Tomažu, ki mi je prodal Kralje pri BTC-ju. Nejc

02. 07.>> Lep pozdrav. S hčerko in vnukoma sem bila v Portorožu na dopustu. Bil je petek in ura je bila okrog 21. Sedeli smo in se veselo pogovarjali ob mrzli pijači ... K nam je pristopil urejen, prijazen in simpatičen fant. Pogledali sva ga, takoj sva brez razmišljanja dali simboličen prispevek za časopis št. 122, julij 2016. Prijazno si se nama zahvalil in odšel naprej, hodil si od mize do mize, opazovali sva. Pri štirih mizah so te odslovili, najin komentar je bil: »Poglej, kakšni so ljudje, imajo denar za dopust, nimajo pa 1 € za tega fanta, za časopis. SRAMOTA.« Tudi mi ne kupujemo časopisa. Vendar smo naredili izjemo. Zato ker je ta časopis nekaj posebnega. Od POSEBNIH LJUDI; KI SO DEL NAS VSEH. Hvala tebi, prodajalec št. 272 (Gregor Jurjevič – op. ured.), ker si naju s svojo prisotnostjo počastil. Zavedava se, da živite med nami in ste prav tako vredni življenja in spoštovanja. Hvala ti, ker si nama na nek način polepšal večer, čeprav sva globoko ganjeni, zaradi vseh vas. Lepe pozdrave, Sladjana

04. 07.>> Vsakič, ko se sprehajam po Prešercu, iščem prodajalca št. 346 (Boštjan Jančič – op. ured.), ko pride mesec naokoli, da spet kupim Kralje. Ta nasmejani možakar, ki je vedno dobre volje, mi vlije tisti kanček energije, ki jo potrebujem v dnevu, da mi ga polepša in grem lahko z nasmehom naprej. Hvala mu. In le tako, z nasmehom na obrazu, dobra volja je najboljša ☺. LP, S

07. 07.>> Najlepša hvala prodajalcu št. 83 (Danilo Šorli – op.

ured.), ki nam je nevsiljivo polepšal večer in povedal nekaj življenjskih modrosti ... Si jih bomo zapomnili in upoštevali. LP, Luka

09. 07.>> Lep pozdrav vsem kraljem in kraljicam ulic! Časopis Kralji ulice kupujem redno, kako pa bi lahko šla mimo tako nasmejanega in nadvse prijaznega prodajalca št. 261 (Silvo Skrbinšek – op. ured.), Maribor Mercator center. Hvala za prijazen pozdrav in nasmeh, ki zmeraj polepšata dan! Lep pozdrav, Gordana, Maribor

14. 07.>> Hvala Tomažu št. 597 (Tomaž Železnik – op. ured.) za prijeten pogovor. Prebrala sem anekdoto, zdi se mi super, želim ti še več takšnih. Res ste kralji in hvala vam za tako super časopis. Ostanite v cvetju, pozdrav od Patricije

15. 07.>> Pohvale prodajalcu št. 512 (Robert Mašič – op. ured.), ker je tako skromen in hvaležen za prispevek. Kadar koli pridem v Ljubljano, se ustavim pri Hoferju, da kupim vaš časopis. Kar tako naprej. LP, Marjetka iz Bele krajine

17. 07.>> Diskreten, nevsiljiv gospod v Tušu, Radvanje, Maribor, prodaja Kralje. Žal ne vem cifre. Mogoče mi je malo nerodno, ker imam samo cel evro, torej nič tringelta. Bo drugič.

25. 07.>> Po turističnem obisku Ljubljane na železniški postaji želim vplačati parkirni listek. Pristopi gospod št. 584 (Pero Djošan – op. ured.), ponudi časopis, sin ob meni ga vljudno odkloni. Pa se mi takoj zatakne, kam naj vstavim listek. Gospod št. 584 prijazno ponudi pomoč. Brez pomisleka se odločim za nakup časopisa. Prvič v življenju. Poznala sem ga le iz medijev. Mama, to je pa lepo, mi reče sin. Doma na dušek preberem vse zgodbe. Hudo mi je. Res ste kralji.

25. 07.>> Lep pozdrav iz Prekmurja, Murske Sobote. Ko me pot zanese v Ljubljano, obiščem Žale, tam pa so tudi prijazni kralji pa kupim izvod časopisa. Tokrat je bil prodajalec št. 275 (Sejfo Beganović – op. ured.), prijazen, nasmejan, pa še kdaj.

GIACOMOV FOTO - KOTIČEK

PSIHIATRIČNA BOLNICA V SIENI

Sprehajal sem se okoli bivše psihiatrične ustanove v Sieni in postal pozoren na točno določen vidik zapuščenih poslopij – na znake trgovin.

Razumel sem, zakaj so ga poimenovali »mesto norcev«. Eden najbolj pomembnih direktorjev, ki so upoštevali tovrstno ureditev, Carlo Livi, je bil namreč mnenja, da opravljanje takega dela, kot so ga bili vajeni prej, lahko pripomore k izboljšanju stanja »norih« (tj. pacientov).

Delovna terapija na najvišji ravni. Tako lahko vidimo kovača pa čevljarja in tako naprej, poklice vseh vrst. Večina pacientov ni delala v trgovini, temveč na polju, saj so bili kmetje.

Najpomembnejši v celotni ureditvi je nedvomno paviljon Conolly, ki je bil namenjen osamitvi vznemirjenih ljudi znotraj bolnice.

Conolly predstavlja edinstven primer italijanskega panoptikuma, ki je bil pogosto prisoten v zdravstvenih ustanovah; značilna arhitektura umešča celice vseh pacientov v krožni obliki, ker je na ta način zlahka mogoče nadzorovati vse paciente.

Toda kdo naj potem nadzoruje tistega, ki nadzoruje? Znotraj dvorišča panoptikuma je na steno pritrjena majhna kovinska škatla, ki se giblje mehanično. Na papir znotraj škatle se je moral stražar podpisati vsakih 15 minut, s čimer je potrdil, da ni zaspal. Popolna osamitev torej.

Ko sem odhajal, sem lahko prebral, da je del bivše psihiatrične bolnice San Niccolo v Sieni prenehal s svojim delovanjem, ko se je priključil univerzi.

Giacomo Doni

foto: Giacomo Doni

Znotraj samic

foto: Giacomo Doni

Grafiti

foto: Giacomo Doni

Krožna arhitektura

foto: Giacomo Doni

Znaki trgovin

BREZPLAČNE PRIREDITVE

Razstave, predavanja

KAJ: Projekcije na prostem. INDIGO FESTIVAL
KJE: fasada Mestnega muzeja Ljubljana,
Gosposka 15, Ljubljana
KDAJ: 7. 9., 8. 9. in 10. 9., 20.00–24.00

KAJ: Party. DJ večeri. INDIGO FESTIVAL
KJE: Trg francoske revolucije, Ljubljana
KDAJ: 7. 9., 8. 9. in 10. 9., 20.00–24.00

KAJ: Sabina Šunko. Od skice do lutke. Razstava lutk, skic,
scenskih elementov, fotografij in videa
KJE: Bežigradska galerija 1, Dunajska 31, Ljubljana
KDAJ: od 31. 8. do 4. 11. 2016

KAJ: Andraž Šalamun. Slike. Razstava enega pomembnejših
slovenskih likovnih ustvarjalcev
KJE: Bežigradska galerija 2, Vodovodna 3, Ljubljana
KDAJ: od 8. 9. do 19. 10. 2016

KAJ: Sanela Jahić, samostojna razstava
KJE: Kulturni center Tobačna 001, Tobačna ulica 1, Ljubljana
KDAJ: od 16. 9. do 14. 10. 2016

KAJ: Kaj morate vedeti o sebi in o svojih tastarih - Leo Ivandič
KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova 2, 3. nadstropje,
Ljubljana
KDAJ: 7. 9. ob 18.00

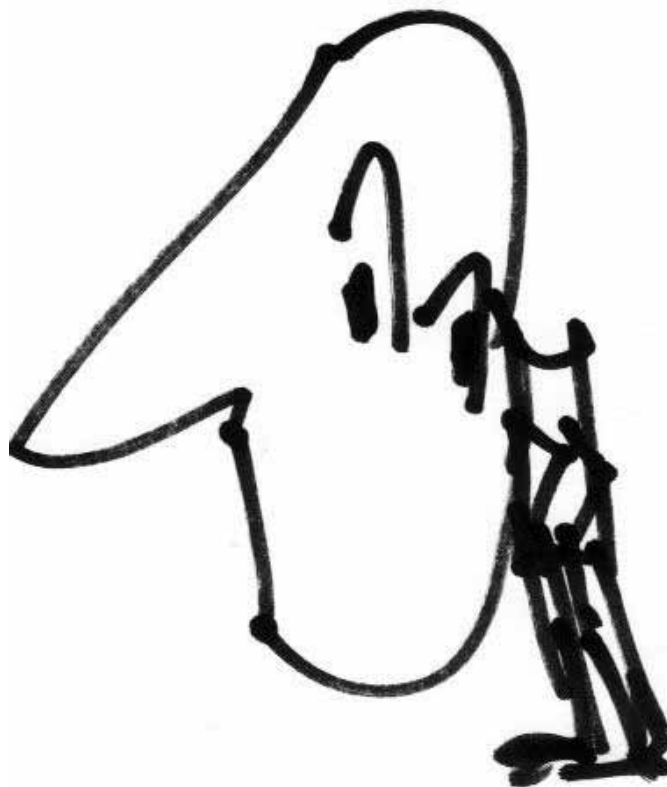
KAJ: Učitelji Nikole Tesle
KJE: Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva 1, dvorana, Ljubljana
KDAJ: 14. 9. ob 18.00

KAJ: Nega bolnika na domu, v objemu Alzheimerjeve bolezni,
srečanje v sodelovanju z društvom Spominčica
KJE: Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva 1, dvorana, Ljubljana
KDAJ: 21. 9. ob 18.00

KAJ: Potopisno predavanje Devet reportažnih krogov moderne
Indije
KJE: Knjižnica Gameljne, Srednje Gameljne 50, Ljubljana -
Šmartno
KDAJ: 15. 9. ob 19.30

KAJ: Zdrava hrbtenica
KJE: Knjižnica Šiška, Trg komandanta Staneta 8, Ljubljana
KDAJ: 19. 9. ob 18.00

KAJ: Kako vzgajati otroke, da bodo odporni na zasvojenost -
Sanja Rozman
KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova 2, 3. nadstropje,
Ljubljana
KDAJ: 20. 9. ob 18.00

Janez Kompare

Literarni večeri, predstavitev knjig

KAJ: Zlati holokavst: izvor cigaretne katastrofe in poziv k njeni
odpravi - Robert N. Proctor
KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova 2, 3. nadstropje,
Ljubljana
KDAJ: 1. 9. ob 18.00

KAJ: Življenjska popotovanja: Aksinja Kermauner
KJE: Knjižnica Jožeta Mazovca, Zaloška 61, Ljubljana
KDAJ: 26. 9. ob 19.00

Razno

KAJ: Merjenje vrednosti krvnega tlaka ter glukoze v krvi
KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova 2, 1. nadstropje,
Ljubljana
KDAJ: 7. 9. ob 17.00

KAJ: Pogovorni večer, Jubilanti - Ivanka Mežan
KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova 2, 3. nadstropje,
Ljubljana
KDAJ: 27. 9. ob 18.00

**Prireditelji, vabljeni k objavljanju svojih
brezplačnih prireditev! Pišite nam na e-naslov:
urednistvo@kraljiulice.org.**

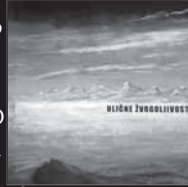
OGLASNA DESKA

En dva tri v Posredovalnico rabljenih predmetov se hiti. Ker za vas imamo sanje in še marsikaj za v stanovanje. Igrače, vaze in krtiže in še kakšne natikače. Septembrski pozdrav iz Poljanske 14.

V imenu društva Kralji ulice se zahvaljujemo Dunja Doner Kebab za vsakokratno donacijo kruha in mesa. Prav tako velja zahvala podjetju Lidl Slovenija d.o.o. za donirane sladke indijanske, za sokove, piškote in kosmiče. Zahvaljujemo se tudi Atlantisu za darovane vstopnice za bazen ter Pikapoloniči za darovani paket za otroke in mlade v programu Točka. Se priporočamo tudi za naprej.

Izvajamo selitve, praznjenje stanovanj, podstrešij, kleti ipd. Nuđimo tudi pomoč na domu. Tel.: 070 488 779, Klavdija

Udeleženci glasbene delavnice in delavnice izdelovanja instrumentov iz recikliranih materialov so pod vodstvom mentorja Iztoka Korena izdali CD z naslovom Ulične žvrgoljivosti. Naročila zanj sprejemamo preko e-pošte: urednistvo@kraljiulice.org oziroma info@kraljiulice.org, CD pa je možno kupiti tudi pri naših prodajalcih. Cena znaša 2 €.

Športna sekcija Kralji ulice vas vabi vsak petek od 15h - 16h v Športni center Triglav za Bežigradom (balon) na nogometno urico. Vsi dobrodošli!

V društvu Kralji ulice sprejemamo hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

Ponosno obveščamo kupce revije in vse morebitne interesente, da je izšla zbirka pesmi, aforizmov, šal, grafitov in nadglasov, imenovana Tlakovanke (po ceni 4 €).

Sprejemamo naročila preko mejla urednistvo@kraljiulice.org oziroma info@kraljiulice.org, dostopna pa je tudi pri naših prodajalcih. Vabljeni k nakupu!

029
KRALJI
ULICE

Evil Art

NAJVEČJI JADRANSKI POLOTOK		POVEČANA VZNEMIRJENOST (DVE BESEDI)	VERIGA OTOKOV OD DANSKE DO NIZOZEMSK (2 BESEDI)	DRUGI PREDSEDNIK ZDA (JOHN)	SORTA ODLIČNIH JABOLK	ENOCELIČNA ZELENA ALGA	GL. MESTO MADA-GASKARJA, TUDI: ANTA-NANARIVO							
ODMRTJE TKIVA ZARADI PREKINITVE DOTOKA KRV														
MANJŠA MORSKA RIBA														
IME DVEH ZGODOVIN-SKIH DVORCEV V VERSAILLESU														
OKOLI-ŠČINA (IZ ČRK: AAEMRRZ)														
STROKOVNO USPO-SOBLJEN POMOČNIK							ŠAHIST PETROSJAN		DELI PRSTOV	PETER NOVAK	POVEZAVA ROK S TRUPOM	ŠČITNIK ZA KNJIGO ALI ZVEZEK	PRETIRANO PRIZADEVA-NJE ZA DOSEGO POLOŽAJA	NEKDANJA PAPEŽEVA KRONA
AVTOMOBILSKA OZNAKA LJUBLJANE				NEKDANJI DIRKAČ FORMULE 1										
ČLOVEK S PARALIZO				SOTESKA										
PRIPIRAVA ZA LOV ŽIVALI					MITOLOŠKI JAZONOV MORNARJI									
NEMŠKO Ž. IME (iz: ENKA)					LJUBKO-VALNA OBLIKA IMENA ANA	MEHKO USNJE IZ KOŽE DIVJADI				KNJIŽEVNICA MIHELČ				
IME ŽENE POLITIKA GORBAČOVA						PRIPIRAVA ZA MERJENJE MOČI ELEKTRIČ-NEGA TOKA				MATJAŽ JENKO				
ZAOKROŽEN ZNESEK VRED-NOSTNEGA PAPIRJA						STRIMSKI PESNIK (IZ: JENI) STRUPEN PLIN					PEVKA PRODNIK			
											GLAVNI ŠTEVNIK			
LJUDJE, ROJENI ISTEGA LETA						NAJVIŠJA GORA NA KRETI, TUDI Ž. IME	SLOVENSKI NAROD	GRAFIČNA STORITEV	NEKDANJA EVROPSKA VALUTA RUMENORJA-VA BARVA					DRŽAVA V INDOKINI
USTANOVI-TELJ MODERNE JAPONSKE (HIROBUMI)				PESEM HVALNICA	AM. BOKSAR (SONNY) VOJAŠKA ENOTA							ŠTEFAN LAVRIČ NESKONČ-NOST, VEČNOST		
ELEK-TRIČNI VODNIK											GRŠKA ČRKA			
											ČRKI MED M IN P			
TUJA OBLIKA IMENA IZIDORA							RUDARSKO NASELJE V POSAVJU							
SOGLASNIKA V BESEDI KITA			ANNO DOMINI			SESTAVIL JOŽE PETELIN	KRIŽANKE OSVEŽIJO ZNANJE.	STARO-GRŠKI BOG ČASA IN ŽETVE						

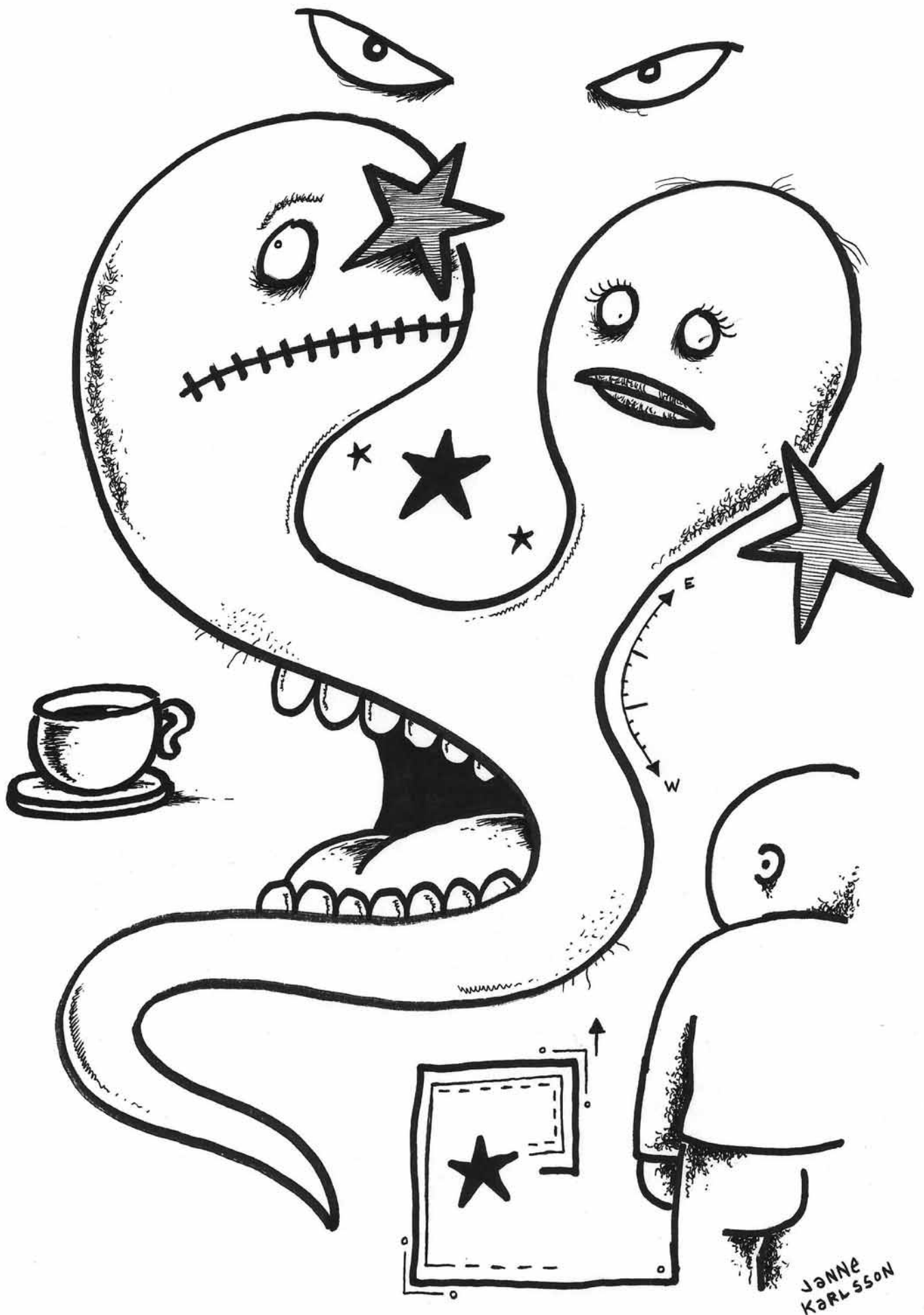
Sestavil: Jože Petelin

POZOR - NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjeno križanko pošljite na naslov: Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana - in se potegujte za zabavne nagrade: knjigo Franja Frančiča Meseno spoznanje, DVD-trojček ter zgoščenko Ulične žvrgoljivosti Kraljev ulice.

Iskrene čestitke nagrajencem prejšnje pravilno rešene nagradne ugank, ki so: Zdenka Partl in Cerknice, Štefka Hribnik iz Laz v Tuhinju, Peter Bobek iz Maribora, Miroslav Birk iz Radovljice, Dejan Ručigaj iz Radomelj in Brane Ivancič iz Rakeka.

BARBARA IN EMINA

Prijateljici, cimri in prodajalki
Kraljev ulice.

